

Technologisch jaarverslag 2018

INHOUDSOPGAVE

Technologisch jaarverslag 2018	5
Waterschapsbedrijf Limburg	7
In het kort	7
Biologische zuivering	7
Zuiveringsslib	7
Onze rioolwaterzuiveringsinstallaties	9
Afvalwater zuiveren	15
Normen voor gezuiverd afvalwater	15
Slib verwerken	29
Ontwateren van zuiveringsslib, hoe werkt dat?	29
Zuiveringsslib nuttig hergebruikt	30
Slib nu en in de toekomst	30
Energie	33
Waterschapsbedrijf Limburg werkt steeds energie-efficiënter	33
Soorten energieverbruik	33
Energie besparen in de zomermaanden	35
Chemicaliën	36
Grondwatermonitorsysteem	39
Innovatieve ontwikkelingen	41
Waterinnovatieprijs Superlocal:	41
Medicijnresten binden in het toilet (CatchAmed):	41
C-bron dosering rwzi Roermond	42
Vivianiet:	42
Deelstroom behandeling met gas doorlatende membranen:	42
IMD rwzi Weert onderzoek	43
Bijlage	
Tabel 01 t/m 17	

TECHNOLOGISCH JAARVERSLAG 2018

Zuiveren, een taak van nu en voor de toekomst

In technologisch opzicht was 2018 weer een goed jaar voor Waterschapsbedrijf Limburg. We hebben de strenge individuele normen op het gebied van afvalwater zuiveren weer gehaald. Dit op een enkele overschrijding na waarover elders in dit verslag meer. Ook zijn we verder gegaan met de voorbereidingen die nodig zijn om te voldoen aan de strengere lozingsnormen voor stikstof en fosfor conform de Europese Kaderrichtlijn Water. Dit houdt in dat op een aantal rwzi's aanpassingen zijn doorgevoerd, uitgaande van de individuele normen per rwzi die gelden per 1 januari 2016.

In het licht van de aangescherpte zuiveringsnormen, en voor een duurzame en efficiënte inrichting van onze installaties, hebben we veel aandacht voor het continue verbeteren en optimalisering van onze procesvoering. Onze Centrale Regelkamer in Roermond geldt hierbij als het hart van de procesvoering, het centrale punt waar onze operators de zuiveringsinstallaties, gemalen en bergbezinkbassins in Limburg aansturen.

Verder stond 2018 in het teken van operatie Waterkracht. WL heeft de Toekomstvisie "Water zuiveren en Waterketen 2030" vastgesteld met een hoog ambitieniveau. Denk hierbij aan energieneutraliteit, ontwikkeling naar een grondstoffenfabriek, koploper in de circulaire economie zijn, introductie van het concept Verdygo op 75% van onze zuiveringsinstallaties in 2030, infrastructurele transitie, IT, innovatie en omgevingsmanagement. Kortom een hele uitdaging die we als BL graag aangaan.

Met Operatie Waterkracht onderzoeken we wat ervoor nodig is om deze ambities waar te maken. Centraal staat de vraag: wat gaat goed en wat kan beter of anders op het gebied van:

- Versterking van het vermogen van de organisatie om effectief te besluiten en te handelen (executiekraacht)
- Versterking van het strategisch/innovatief vermogen van de organisatie
- Versterking van de operationele samenwerking met gemeenten en WML

Dit verslag geeft de belangrijkste resultaten weer van het jaar 2018. Voor meer gedetailleerde gegevens (zoals de printversie van het jaarverslag en bijbehorende tabellen) verwijzen wij u naar onze website, www.wbl.nl/nieuws-media#Jaarbeeld-2018

WATERSCHAPSBEDRIJF LIMBURG

IN HET KORT

Werken aan schoon water in Limburg

Waterschapsbedrijf Limburg is een dochterbedrijf van het Waterschap Limburg en zorgt voor het transporteren en zuiveren van het afvalwater van de hele provincie Limburg en het milieu hygiënisch verwerken van het hierbij gevormde zuiveringsslib. Het afvalwater is afkomstig van Limburgse huishoudens en bedrijven die zijn aangesloten op het rioolstelsel. Daarnaast komt ook een deel van het regenwater in het riool terecht. Om het afvalwater te kunnen zuiveren wordt het getransporteerd naar een van de 17 rioolwaterzuiveringsinstallaties (afgekort rwzi's) in Limburg. Jaarlijks wordt zo ongeveer 150 miljoen m³ afvalwater aangevoerd via het rioolstelsel. Dat is qua inhoud vergelijkbaar met ruim 4 miljoen tankauto's.

Biologische zuivering

In de rwzi's wordt het afvalwater (eventueel gemengd met regenwater) biologisch gezuiverd. Dit gebeurt met micro-organismen die de afvalstoffen als voedsel gebruiken. Op deze manier wordt ook een groot deel van de fosfaat- en stikstofverbindingen verwijderd. Na het zuiveringsproces wordt het gezuiverde water gescheiden van de 'volgegeten' bacteriën. Het gezuiverde water gaat vervolgens terug de natuur in, naar het oppervlaktewater zoals de Maas of een lokale beek.

Zuiveringsslib

Bij biologische waterzuivering ontstaat naast gezuiverd water ook een restproduct: zuiveringsslib. Dit wordt in zeefbandpersen en centrifuges ontwaterd tot een steekvaste massa. 50% van het ontwaterde slib wordt vervolgens in de slibdrooginstallatie in Susteren gedroogd tot korrels (granulaat). Deze korrels worden nuttig hergebruikt als brandstof voor de cementindustrie. De overige 50% van het ontwaterde slib wordt verbrand in een slibverbrandingsinstallatie. 1 juni 2018 liepen de bestaande contracten voor afzet van ontwaterd en gedroogd slib af. Ontwaterd slib werd tot die tijd verwerkt in de monoverbranding van SNB in Moerdijk. Gedroogd slib werd afgevoerd naar ENCI Maastricht waar dit als brand- en grondstof wordt gebruikt bij de cementproductie. Vanaf 1 juni 2018 wordt het ontwaterde slib afgevoerd en verwerkt in de monoverbranding van Indaver in Doel (B) en het gedroogde slib afgevoerd naar CBR Lixhe (B) waar dit als brand- en grondstof wordt gebruikt bij de cementproductie. Ook de verhouding tussen ontwaterd slib naar de slibdrooginstallatie en directe afvoer is gewijzigd naar 75% droging en 25% afvoer van ontwaterd slib.

Cijfers 2018 Waterschapsbedrijf Limburg

- Aantal medewerkers: circa 150
- Totale hoeveelheid afvalwater gezuiverd door alle Limburgse zuiveringsinstallaties samen: 132 miljoen m³
- Aantal huishoudens dat afvalwater loost op het riool: 493.000
- Aantal bedrijven dat afvalwater loost op het riool: 30.000
- Aantal zuiveringsinstallaties: 17
- Aantal slibdrooginstallaties: 1
- Lengte aan transportriool: 501 km
- Totale hoeveelheid ontwaterd zuiveringsslib: ± 100.000 ton
- Aantal pompgemalen: 144

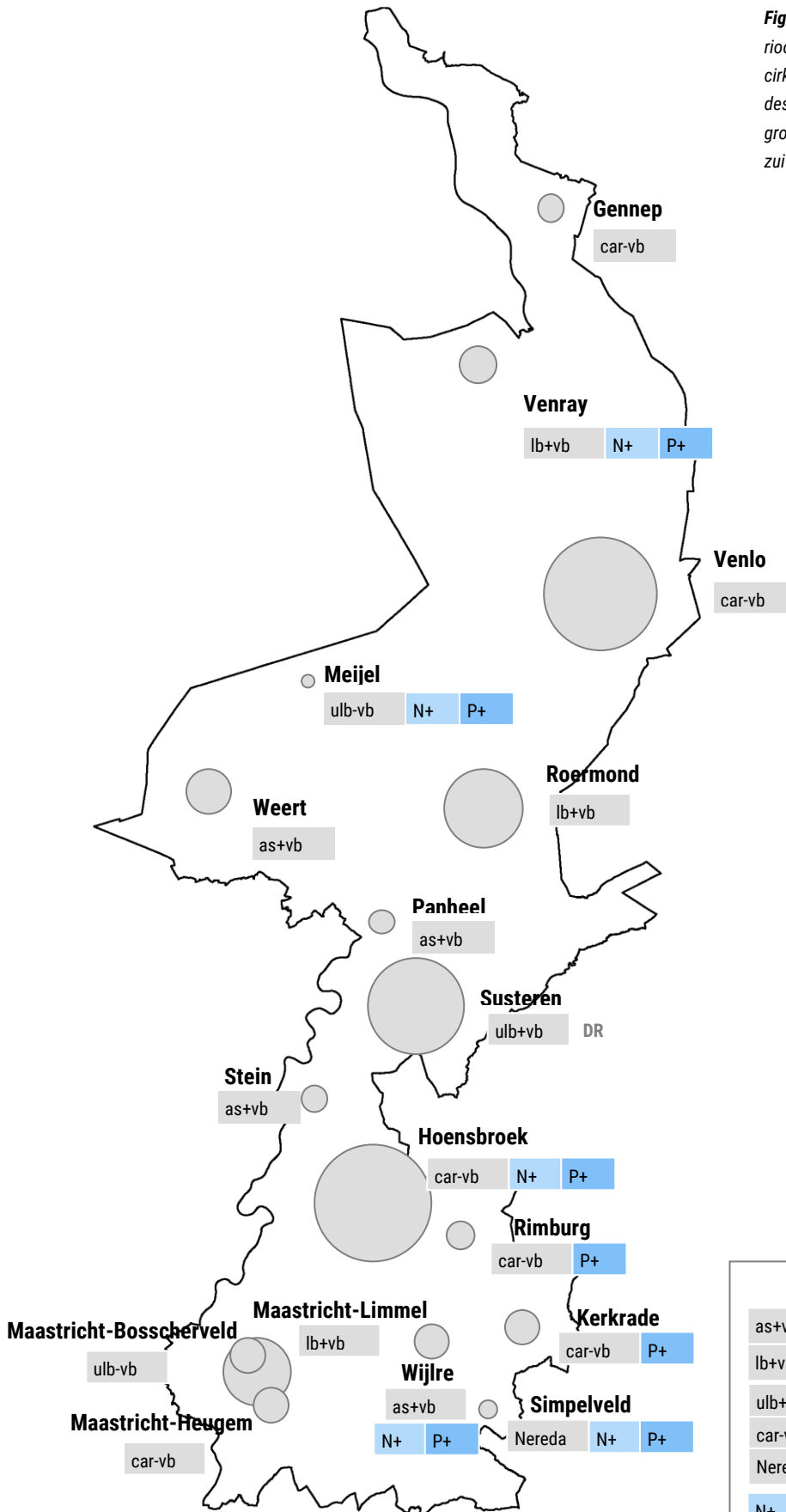
ONZE RIOOLWATERZUIVERINGSINSTALLATIES

Soorten en maten

Limburg heeft rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) in vele soorten en maten. Grote installaties, zoals in Venlo, Susteren en Hoensbroek, maar ook kleinere, zoals die in Meijel en Simpelveld. Ook wat betreft techniek verschillen de rwzi's van elkaar. Dit komt omdat ze in verschillende periodes zijn gebouwd, op basis van de toen geldende inzichten en de toen geldende stand van de techniek. In de loop der jaren zijn sommige installaties verbouwd om te blijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

In de toekomst zullen de rwzi's steeds onderhevig zijn aan aanpassingen vanwege de strengere eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van het oppervlaktewater. Ook nieuwe eisen vragen in de toekomst aanpassingen van onze rwzi's. Denk bijvoorbeeld aan eisen met betrekking tot het verwijderen van bijvoorbeeld microverontreinigingen en medicijnresten.

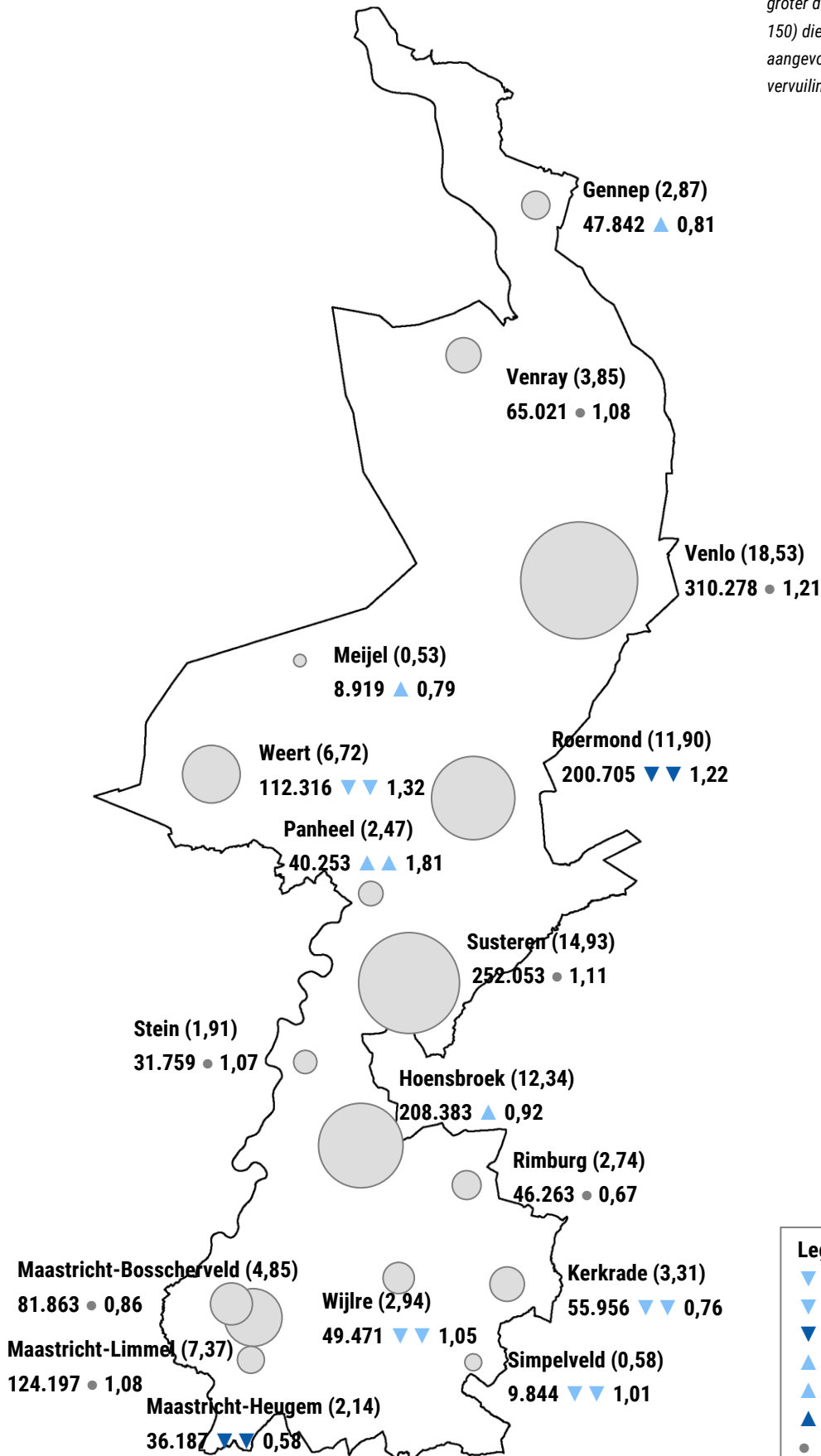
Flexibiliteit van onze zuiveringsinstallaties is essentieel om in te kunnen spelen op aangescherpte of toekomstige nieuwe eisen, alsook op technologische, demografische en klimatologische ontwikkelingen. Met de ontwikkeling van het Verdygo-concept geven we daarom invulling aan het 'nieuwe denken' over ontwerp en bouw van zuiveringsinstallaties. De uitgangspunten zijn: flexibel, modulair, duurzaam én tegen lagere kosten. De kern van Verdygo is de modulaire manier van ontwerpen en bouwen met behulp van bestaande en nieuwe technologieën. Door bovengronds, modulair en gestandaardiseerd te bouwen is het Verdygo-concept jaarlijks tot circa 20% goedkoper dan traditioneel gebouwde installaties. Daarbij is de bouwtijd één derde korter. Verder kan op het onderhoud jaarlijks een besparing van 20% worden gerealiseerd, wat eveneens ten goede komt aan de Limburgse belastingbetaler.

Figuur 1 Soorten en maten, dit is een overzicht van alle rioolwaterzuiveringsinstallaties in Limburg. Hoe groter de cirkel, hoe meer kubieke meters vervuild water de desbetreffende installatie krijgt aangevoerd. De drie grootste rwzi's zijn Venlo, Susteren en Hoensbroek. Samen zuiveren zij bijna de helft van al het Limburgse afvalwater.

Legenda	
as+vb	Actief slibstelsysteem met voorbezinking
lb+vb	Laagbelast slibstelsysteem met voorbezinking
ulb+/-vb	Ultraaagbelast systeem met/zonder voorbezinking
car-vb	Carroussel-installatie zonder voorbezinking
Nereda	Nereda installatie
N+	Stikstofnorm strenger dan algemene regels
P+	Fosfaatnorm strenger dan algemene regels
DR	Slibdrooginstallaties

Figuur 2 Vuilvracht, dit is een overzicht van alle rioolwaterzuiveringsinstallaties in Limburg. Hoe groter de cirkel, hoe groter de vuilvracht (TZV-i.e. 150) die de desbetreffende installatie krijgt aangevoerd. Vuilvracht staat voor de hoeveelheid vervuiling in het water.

Legenda

- ▼ = meer dan -5% afwijking
- ▼▼ = meer dan -10% afwijking
- ▼▼▼ = meer dan -15% afwijking
- ▲ = meer dan +5% afwijking
- ▲▲ = meer dan +10% afwijking
- ▲▲▲ = meer dan +15% afwijking
- = afwijking binnen +/- 5%

Toelichting op figuur 2

De vuilvracht waarmee een rwzi belast wordt, wordt bepaald uit de hoeveelheid chemisch zuurstofverbruik (CZV) en Kjeldahl-stikstof (Kj-N) in het inkomende afvalwater. Het resultaat van de berekening wordt uitgedrukt in TZV-i.e. (TotaalZuurstofVerbruik per inwoner equivalent).

Bij elke rwzi worden drie getallen weergegeven en symbolen (de driehoekjes):

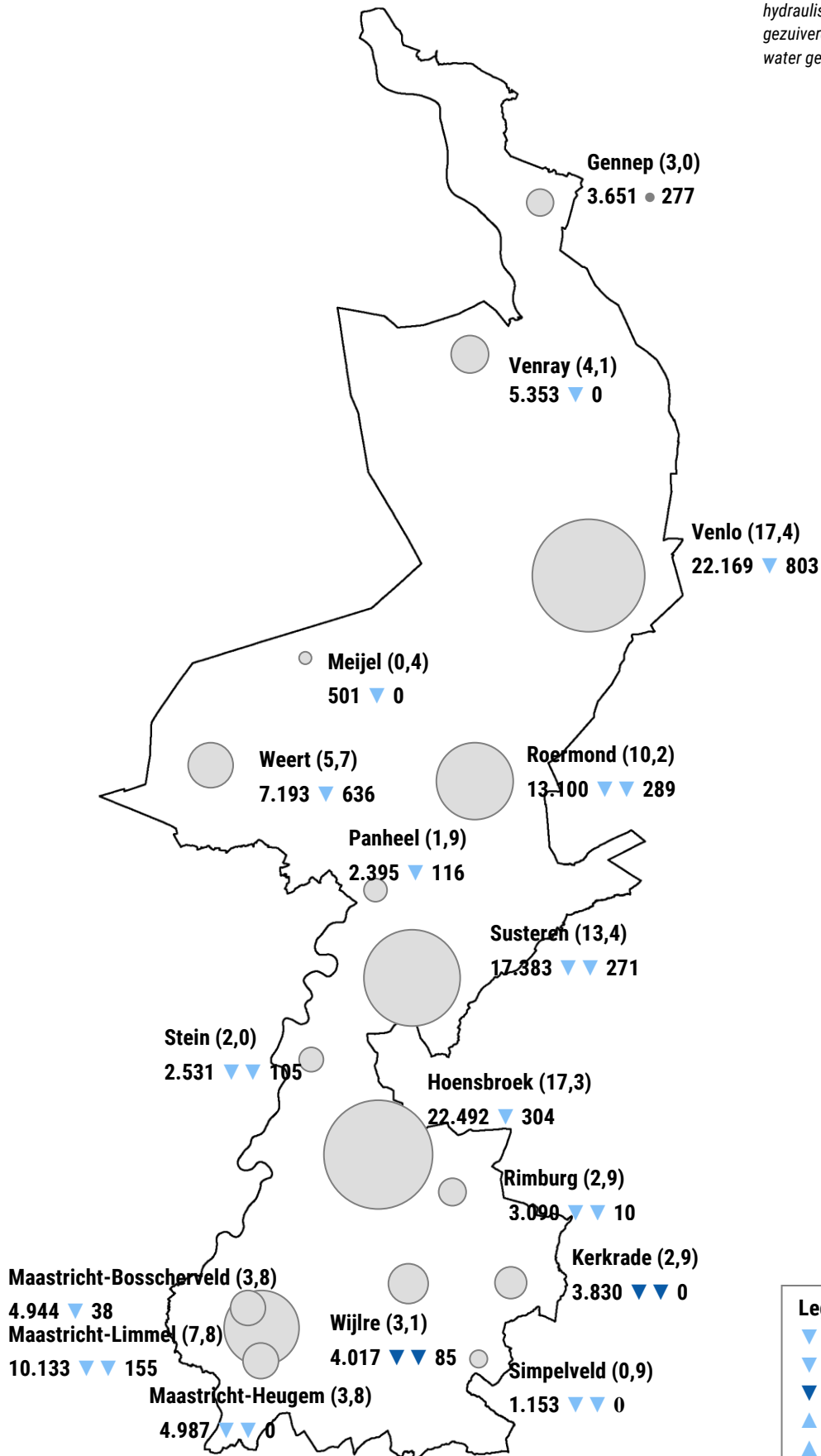
- Het getal tussen haakjes geeft de verhouding weer tussen de vuilvracht van de rwzi's onderling (alle installaties samen = 100) aan.
- Het getal links van de symbolen geeft de gemiddelde vuilvracht (uitgedrukt in TZV-i.e.150) weer in het inkomende afvalwater naar de biologische zuivering (ontvangen influent) in 2018.
- De verhouding tussen de maatgevende hoeveelheid vuilvracht die de installatie binnenkrijgt (de maatgevende aanvoer) en de vuilvracht waar de betreffende installatie voor ontworpen is (ontwerpcapaciteit) wordt weergegeven met het getal rechts van de symbolen. Als dit getal hoger is dan 1, komt er meer vuilvracht binnen dan waarvoor de rwzi ontworpen is. Dit zou mogelijk problemen kunnen veroorzaken bij de verwerking van piekbelastingen, echter de installaties zijn dusdanig flexibel en robuust ontworpen dat ze piekbelastingen goed aan kunnen.
- De symbolen geven aan in hoeverre de vuilbelasting afwijkt ten opzichte van het vierjaarlijks gemiddelde van de jaren 2014 t/m 2017 (zie ook de legenda). De dubbele donkerblauwe pijltjes duiden dus op een opvallende stijging of daling van de vuilbelasting.

In 2018 is op 4 rwzi's de aangevoerde vuilvracht hoger ten opzichte van het voortschrijdend vierjaarlijks gemiddelde. Het gaat hierbij om de rwzi's Gennep, Meijel, Panheel en Hoensbroek.

Van 7 rwzi's is de aangevoerde vuilvracht nagenoeg gelijk het voortschrijdend vierjaarlijks gemiddelde. Dit zijn de rwzi's Venray, Venlo, Weert, Susteren, Stein, Rimborg, Limmel en Bosscherveld.

Van de overige 6 rwzi's is de aangevoerde vuilvracht lager ten opzichte van het voortschrijdend vierjaarlijks gemiddelde. Dit geldt voor de rwzi's Weert, Roermond, Kerkrade, Wijlre, Heugem en Simpelveld.

Figuur 3 Volumeverwerking, dit is een overzicht van alle rioolwaterzuiveringsinstallaties in Limburg. Hoe groter de cirkel, hoe groter de hydraulische belasting. Dit is de hoeveelheid gezuiverd afvalwater (effluent), exclusief het water geloosd uit bergbezinkbassins.

Legenda

- ▼ = meer dan -5% afwijking
- ▼▼ = meer dan -10% afwijking
- ▼▼▼ = meer dan -15% afwijking
- ▲ = meer dan +5% afwijking
- ▲▲ = meer dan +10% afwijking
- ▲▲▲ = meer dan +15% afwijking
- = afwijking binnen +/- 5%

Toelichting op figuur 3

Bij elke rwzi worden drie getallen weergegeven en symbolen (de driehoekjes):

- Het getal links geeft de omvang van de hoeveelheid biologisch gezuiverd afvalwater (effluent) (x1000 m³/jaar) weer. Dit is de hydraulische belasting van de biologische zuivering. De hydraulische belasting is de geloosde hoeveelheid effluent exclusief het water geloosd uit de bergbezinkbassins.
- Het getal rechts geeft de omvang van het mechanisch gezuiverd effluent weer (x1000 m³/jaar). Dit is de hydraulische belasting van de bergbezinkbassins.
- Het getal tussen de haakjes geeft de verhouding weer tussen de hydraulische belasting van de rwzi's (biologische zuivering en bergbezinkbassin) onderling (alle installaties samen = 100).
- De symbolen geven aan wat de afwijking is van de hydraulische belasting van de biologische zuivering ten opzichte van het vierjaarlijks gemiddelde van de jaren 2014-2017.

In 2018 is een forse afname van de hoeveelheid afvalwater aangevoerd naar de rwzi's ten opzichte van 2017 en ten opzichte van het langjarig gemiddelde. In totaal is er 131.740.000 m³ afvalwater aangevoerd naar onze rwzi's. Hiervan is 128.921.000 m³ (97,8%) biologisch gezuiverd en is 2.818.000 m³ (2,2%) afgevoerd via onze buffers.

Ten opzichte van 2017 is er bijna 16.000.000 m³ (10,8%) minder afvalwater aangevoerd naar onze rwzi's. De voornaamste reden hiervoor is de extreme droogte. 2018 stond immers in het teken van de droogte. Zomers waarin het zo droog is als die van dit jaar, komen eens in de dertig jaar voor. Met landelijk gemiddeld 607 millimeter neerslag ten opzichte van 847 millimeter normaal was 2018 zeer droog. Het neerslagtekort liep begin augustus op tot meer dan 300 millimeter. Dit leidde tot watertekorten waar vooral de landbouw en scheepvaart hinder van ondervonden. De lagere aanvoer van afvalwater heeft verder geen effect gehad op de werking van de rwzi's en de behaalde zuiveringsresultaten. Wel zijn er op een aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties aanvullende maatregelen genomen om de technische installaties extra te koelen om oververhitting te voorkomen.

Tabel afvoerhoeveelheden 2015 tot en met 2018

Jaar	Debiet totaal [x10 ³ m ³]	Debiet biologisch gezuiverd [x10 ³ m ³]	Debiet overstort buffers [x10 ³ m ³]
2015	147.798	141.632	6.617
2016	158.563	153.227	5.339
2017	147.646	143.693	3.953
2018	131.740	128.921	2.818

AFVALWATER ZUIVEREN

Zuiveringsresultaten 2018

Alle rioolzuiveringsinstallaties (rwzi's) samen hebben in 2018 zo'n 132 miljoen m³ afvalwater gezuiverd. Dit is ongeveer 10,9 miljoen m³ (oftewel 6,8%) minder dan in 2017. Deze afname wordt veroorzaakt door de extreem lagere hoeveelheid neerslag in 2018 ten opzichte van het langjarig gemiddelde in Nederland. Zowel de hoeveelheid biologisch gezuiverd water alsook de hoeveelheid afvoer via onze buffers was laag.

Het rendement van het zuiveringsproces (inclusief de buffers) is ten opzichte van 2017 met 0,1% gestegen naar 91,4%. Voor de parameters stikstof en fosfaat geldt dat het verwijderingsrendement van beide is gestegen ten opzichte van 2017. In 2017 is 88,7% fosfaat en 81,7% stikstof verwijderd. Daarmee is het fosfaatrendement overall met 1,8% punt gestegen en het stikstofrendement met 1,1% punt gestegen. Voornaamste reden voor de toename van beide rendementen zijn de aangescherpte effluentnormen met een hoger rendement als gevolg. Met de behaalde resultaten heeft WBL voldaan aan de gestelde lozingseisen en was 2018 een goed jaar qua zuiveringsprestaties.

Bedrijfsvergelijking 2018

Waterschappen verlenen een belangrijke dienst aan de samenleving. Zij zorgen voor droge voeten en schoon en voldoende water voor alle belanghebbenden in hun beheergebied. Waterschappen willen daarom transparant zijn en van elkaar leren om gezamenlijk te verbeteren. Om die reden leveren alle waterschappen jaarlijks gegevens aan over hun prestaties en kosten. Die gegevens vormen de basis van verschillende bedrijfsvergelijkingen. Onderwerpen zijn de uitvoering van kerntaken en de mate waarin die op een maatschappelijk verantwoorde manier worden uitgeoefend, in goed contact met de omgeving, en tegen aanvaardbare kosten.

De resultaten van de bedrijfsvergelijkingen vormen het startpunt voor een gesprek, een basis om dieper te duiken in leerzame en inspirerende verhalen. Deze staan centraal tijdens verschillende leerkringen. Het gaat er niet om de beste of de goedkoopste te zijn: waterschappen leveren immers maatwerk aan hun eigen omgeving. Meer info hierover en de resultaten zijn te vinden op de website van de Unie van Waterschappen op www.waterschapsspiegel.nl/bedrijfsvergelijkingen

Waterzuivering

Het water dat via gootstenen, doucheputjes en toiletten wordt weggespoeld, komt terecht bij één van de 327 rioolwaterzuiveringsinstallaties in Nederland. Jaarlijks zuiveren de waterschappen zo'n 2 miljard m³ afvalwater. Elke 3 jaar worden de prestaties en kosten van het onderwerp waterzuivering op een rij gezet in de Bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer (BVZ), zo ook weer voor het jaar 2018. Als Waterschapsbedrijf Limburg leveren wij de bijdrage voor het thema afvalwaterzuivering in deze bedrijfsvergelijking.

Onderwerpen van deze vergelijking zijn onder andere de zuiveringsprestaties (nalevingpercentage, rendement, slibvergisting), kosten, belastingtarieven, discrepantie, chemicaliëngebruik, en toepassing en ontwikkeling van innovaties. Data over energieverbruik en CO₂-uitstoot worden ontleend aan de Klimaatmonitor Waterschappen.

Normen voor gezuiverd afvalwater

Op een rwzi wordt afvalwater (influent) gezuiverd. Het gezuiverde afvalwater (effluent) moet voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen. Deze eisen zijn in Nederland vastgelegd als algemene regels in het zogenaamde Activiteitenbesluit. Vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water kan het zijn dat een installatie strengere normen krijgt opgelegd dan de algemene regels. Deze normen zijn afhankelijk van het type oppervlaktewater waar een rioolwaterzuiveringsinstallatie op loost. Indien het noodzakelijk is dat de normen voor een rwzi afwijken van de algemene regels worden deze afwijkende normen vastgesteld in een maatwerkvoorschrift voor de betreffende installatie. In 2018 golden voor twaalf rwzi's maatwerkvoorschriften waarin individuele concentratienormen zijn opgenomen. Voor vijf rwzi's golden de algemene regels uit het Activiteitenbesluit als concentratienormen.

Om te controleren of wordt voldaan aan de gestelde normen worden zowel van het aangevoerde afvalwater als van het gezuiverde water dat de installatie weer verlaat monsters genomen en geanalyseerd. Dit noemen we de bemonstering. Iedere rwzi wordt maandelijks verplicht gecontroleerd. De bemonsteringsfrequentie per maand ligt vast in de Watervergunning. De bemonsteringen werden in 2018 uitgevoerd door een externe partner (AWS (Afvalwater Services)) en geanalyseerd door een extern laboratorium (Eurofins Netherlands). De analysesresultaten worden gebruikt om de zuiveringsprestaties te rapporteren aan het bevoegd gezag (Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat).

De vervuilende stoffen in afvalwater zijn onderverdeeld in 4 soorten parameters:

1. zuurstofbindende stoffen (biologisch afbreekbaar);
2. nutriënten (stikstof en fosfaat);
3. microverontreinigingen (zware metalen);
4. micro-organismen (virussen en bacteriën).

1. *Zuurstofbindende stoffen (biologisch afbreekbaar)*

Oppervlaktewater heeft van nature een zelfreinigend vermogen. Dit wil zeggen dat in het water levende micro-organismen zuurstof aan het water onttrekken om vervuiling, in de vorm van zuurstofbindende stoffen, af te breken. Teveel zuurstofbindende stoffen leiden echter tot een te hoge onttrekking van zuurstof aan het oppervlaktewater, waardoor zuurstofloosheid kan ontstaan. Daarom moeten deze vervuilende stoffen door middel van het zuiveringsproces zoveel mogelijk worden verwijderd voordat ze het oppervlaktewater bereiken. Door het creëren van de optimale procesomstandigheden in een rioolwaterzuiveringsinstallatie zorgen we voor een versnelling qua afbraak van deze zuurstofbindende stoffen waardoor het afvalwater relatief snel kan worden gezuiverd. De vervuilinggraad van afvalwater voor zuurstofbindende stoffen wordt uitgedrukt in inwonerequivalenten (i.e.'s). Een i.e. is de maat voor de hoeveelheid vervuilende stoffen in het afvalwater die één persoon per etmaal produceert. Per definitie is er 150 g zuurstof nodig voor het afbreken van 1 i.e. vervuiling.

Het verwijderingsrendement (biologisch zuiveringsproces) van de i.e.'s in 2018 was 91,8% en voldeed daarmee ruimschoots aan de lozingseisen, wat een goed resultaat is.

Vergelijkingstabel verwijderingsrendement (exclusief de bergbezinkbassins) 2015 tot en met 2018

Jaar	Debiet [x10 ³ m ³]	Verwijderingsrendement	
		CZV [%]	i.e. [%]
2015	144.346	93,0	92,2
2016	153.227	92,6	92,0
2017	143.693	92,2	91,9
2018	128.921	92,5	91,8

CZV: Chemisch Zuurstofverbruik. Dit is een maat voor de hoeveelheid zuurstof die nodig is voor de afbraak van organische stoffen in afvalwater. Deze stoffen bestaan uit zowel biologisch afbreekbare organische stoffen alsook uit biologisch niet-afbreekbare (inactieve) organische stoffen.

BZV: Biochemisch Zuurstofverbruik. Dit geeft de hoeveelheid zuurstof weer die nodig is voor de afbraak van biologisch afbreekbare stoffen in afvalwater door bacteriën. De BZV-waarde is dan ook altijd lager dan de CZV-waarde.

2. Nutriënten (stikstof en fosfaat)

Fosfaat en stikstof zijn voedingsstoffen (nutriënten) die, in te hoge concentraties, een bedreiging vormen voor het leven in het oppervlaktewater. Ze kunnen overbemesting van het oppervlaktewater veroorzaken, wat overmatige algengroei tot gevolg kan hebben. Afstervende algen onttrekken bovendien zuurstof en licht aan het water waardoor ander waterleven het moeilijk krijgt. Vanwege de schadelijke effecten gelden hoge eisen op het gebied van stikstof- en fosfaatverwijdering. De normen voor stikstof en fosfaat voor de rioolwaterzuiveringsinstallaties in Limburg zijn vastgelegd in het Limburgs effluentbeleid. De overgang naar de strengere normen, voortkomend uit de Europese Kaderrichtlijn Water, is een langjarig proces. Om deze normen te behalen is het namelijk noodzakelijk om een aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties aan te passen of soms zelfs compleet te vervangen. Om die reden is in het Limburgs effluentbeleid een tijdsfad vastgesteld dat aangeeft wanneer welke installatie moet voldoen aan de strengere normen voor stikstof en fosfaat.

De normen voor stikstof en fosfaat zijn verdeeld in een streefwaarde als gemiddelde voor de zomerperiode (van 1 april tot 1 oktober), een grenswaarde als gemiddelde voor de winterperiode (van 1 oktober tot 1 april) en een voortschrijdend jaargemiddelde. Reden voor het verschil tussen de zomer- en winterperiode is dat de impact van de lozing van stikstof en fosfaat op de ecologie in de zomer anders is dan in de winterperiode. Daarnaast is het zuiveringsrendement in warme perioden hoger dan in koude perioden.

Het verwijderingsproces: hoe werkt het?

Stikstof wordt tegelijkertijd met de zuurstofbindende stoffen uit het afvalwater verwijderd, mits de juiste procescondities (bacteriën en zuurstof) aanwezig zijn. Fosfaat wordt deels biologisch verwijderd doordat het wordt opgenomen door bacteriën in het slib. Een andere vorm van fosfaatverwijdering is langs chemische weg. Door het toevoegen van chemicaliën ontstaat een neerslag (vaste stof) van fosfaat, genaamde chemisch slib. Dit wordt samen met het biologisch slib verwerkt op de rwzi.

Verwijderingsrendement

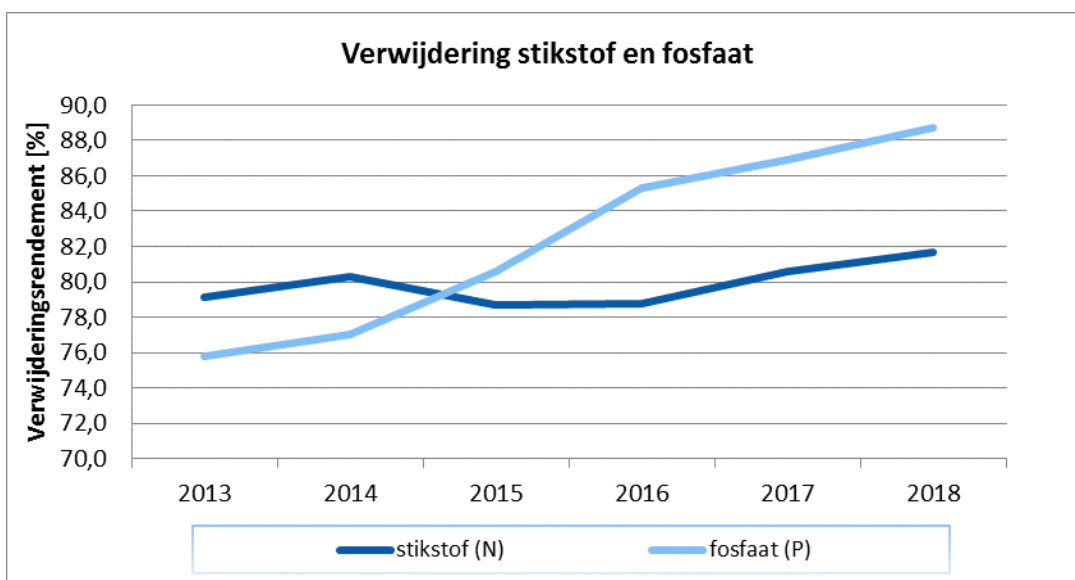
Zoals reeds genoemd kan een installatie strengere lozingsnormen opgelegd krijgen dan de algemene regels uit het Activiteitenbesluit. Soepelere (tijdelijke) lozingsnormen zijn ook mogelijk, bijvoorbeeld als een installatie (nog) niet kan voldoen aan de algemene regels. In dat geval wordt in een verruimd maatwerkbesluit vastgelegd op welke termijn deze rwzi uiterlijk aan de algemene normen moet voldoen. Voorwaarde is ook dat er in het gehele beheersgebied minimaal 75% van de stikstof en fosfaat uit het aangevoerde water (influent) wordt verwijderd. In 2018 voldeed Waterschapsbedrijf Limburg ruim aan deze verwijderingseis van 75% voor zowel stikstof als fosfaat. Er werd in 2018 een stikstofverwijdering van 81,7% en een fosfaatverwijdering van 88,7% gerealiseerd.

Individuele lozingsnormen

Om te zorgen dat alle lozingen in 2027 zijn afgestemd op de ecologische doelstellingen en draagkracht van het ontvangende oppervlaktewater zijn we overgestapt op individuele lozingsnormen per rwzi. Per 1 januari 2016 beschikken we over maatwerkbesluiten, oftewel individuele lozingsnormen, voor al onze rwzi's.

Voor de ene zuivering kan het maatwerk strenger zijn dan de algemene regels, voor een aantal andere juist soepeler. Dit laatste is vanwege het ontwerp en daarmee de werking van een rwzi noodzakelijk. Dit is tijdelijk van aard en deze rwzi's moeten op termijn worden aangepast om ook hier te kunnen voldoen aan de normen zoals opgenomen in het Limburgs effluentbeleid.

In de volgende grafiek staan de resultaten voor stikstof- en fosfaatverwijdering van de afgelopen vijf jaar. Deze gegevens geven het resultaat weer van alle installaties in Limburg samen, inclusief de overstorten van de buffers op de locaties van de rwzi's.

De duidelijke stijging voor het verwijderingsrendement van fosfaat vanaf 2015 is te verklaren door de strengere norm voor verschillende rwzi's met ingang van 1 januari 2016.

Incidentele overschrijdingen

Voor de parameters CZV, BZV, OB (Onopgeloste Bestanddelen) geldt dat deze in beginsel moeten voldoen aan de gestelde grenswaarden uit het Activiteitenbesluit of het maatwerkvoorschrift. Er mag echter voor alle drie de parameters, een aantal keer per jaar, een overschrijding van deze grenswaarde plaatsvinden tot een vastgestelde maximale waarde. Het aantal keren dat een overschrijding van de grenswaarde tot de maximale waarde mag plaatsvinden is vastgesteld in het Activiteitenbesluit en afhankelijk van het aantal monsternamedagen per jaar. Van een overtreding is vervolgens pas sprake als het bevoegde gezag een overschrijding van de norm als zodanig kenmerkt.

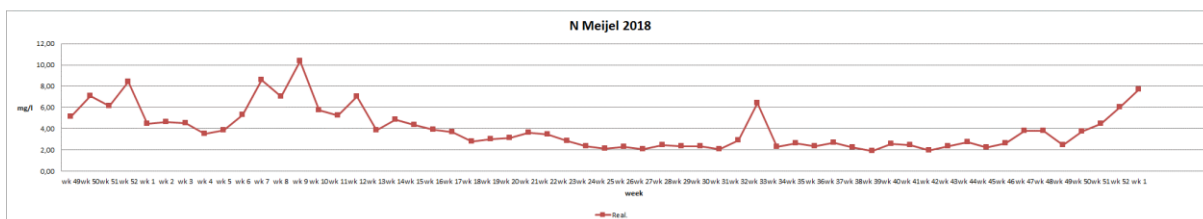
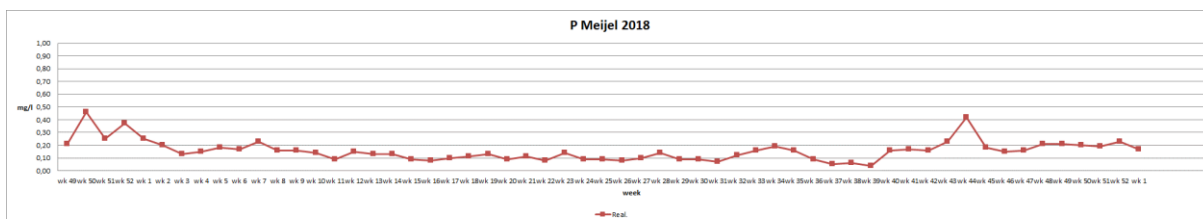
Voor de parameters stikstof en fosfaat gelden andere regels. Deze parameters hebben een norm voor een periodegemiddelde concentratie. De normen zijn als volgt ingedeeld. Een zomergemiddelde streefwaarde (van 1 april tot 1 oktober), een wintergemiddelde grenswaarde (van 1 oktober tot 1 april) en een voortschrijdend jaargemiddelde concentratie. Voor de zomer- en winterwaarde geldt dat de feitelijke toets of aan de norm is voldaan uiteindelijk pas kan plaatsvinden op het einde van de zomer- of winterperiode. Doorlopend vindt toetsing plaats van het voortschrijdend jaargemiddelde. Welke normen voor welke rwzi gelden staan, inclusief de overschrijdingen, vermeld in tabel 6 van de bijlagen.

In 2018 was sprake van een aantal overschrijdingen en overtredingen van de geldende norm voor CZV, BZV, OB, P en N. Zo hebben op een aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties zogenoemde slibuitspoelingen plaatsgevonden. In de meeste gevallen was de oorzaak hiervan een combinatie van langdurig maximale hydraulische belasting in combinatie met slechte bezinkeigenschappen van het slib en hoge slibgehalten in het biologisch zuiveringssysteem. Verslechtering van de bezinkeigenschappen van het actief slib is een fenomeen dat samenhangt met de wisselende seizoenen waarbij daling van de watertemperatuur de belangrijkste factor is. Daarnaast zien we ook dat met enige regelmaat bezinkeigenschappen van actief verslechteren door lozingen via het rioolstelsel van versturende stoffen of stootbelastingen.

Onderstaand komen de rwzi's van Waterschapsbedrijf Limburg stuk voor stuk aan bod. Eventuele bijzonderheden worden nader toegelicht. Tevens worden bij elke rwzi grafieken weergegeven met de meest belangrijke parameters. Deze grafieken tonen het verloop van het weekgemiddelde, dat bepaald is op basis van handmetingen uitgevoerd op de rwzi.

Meijel

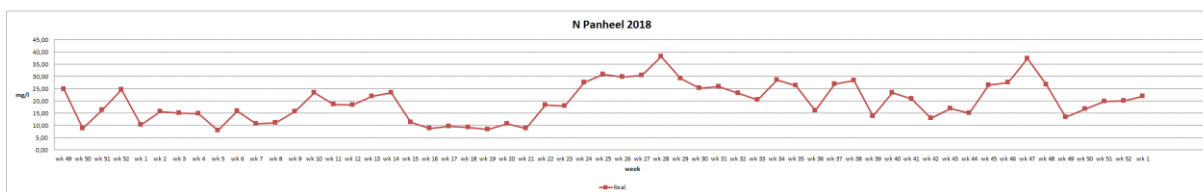
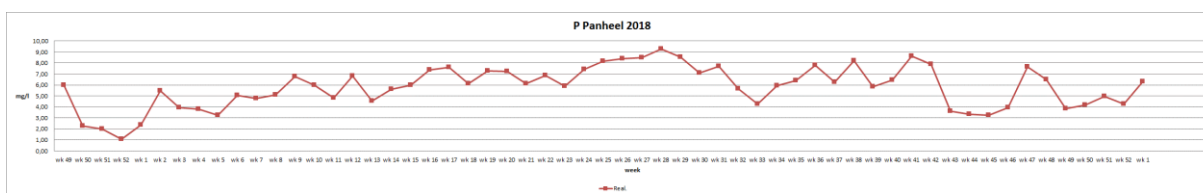
Geen bijzonderheden. De rwzi heeft voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Meijel

Panheel

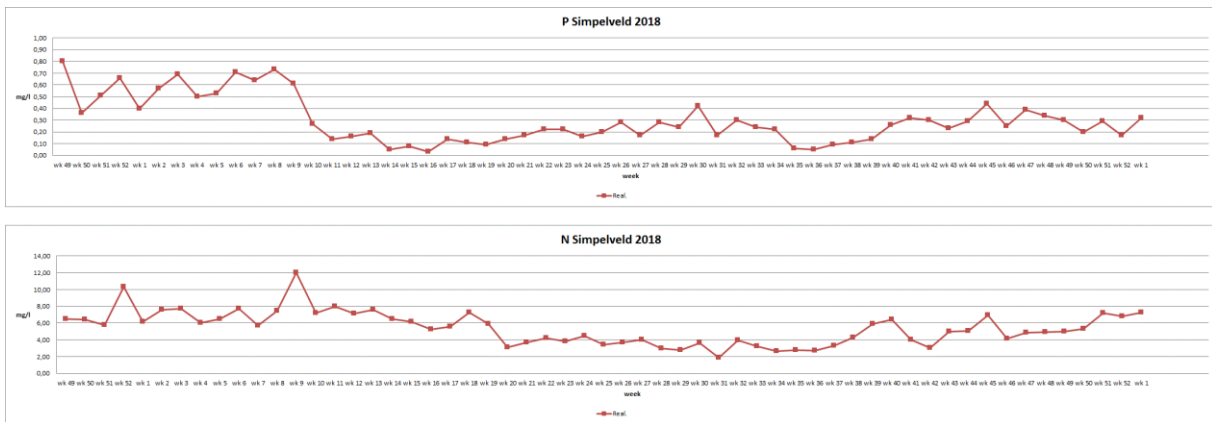
De rwzi heeft bij tijd en wijle te kampen met hoge NO3 gehalten in het effluent. Dit is echter inherent aan het ontwerp en de belasting van de rwzi. Mede om die reden wordt een renovatie voorbereid. Verder geen bijzonderheden. De rwzi heeft voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Panheel

Simpelveld

In het voorjaar van 2018 is het uitgebreide meetprogramma – ter evaluatie van de renovatie van de rwzi – afgerond. Vanaf die tijd wordt de rwzi bemonsterd volgens het reguliere bemonsteringsprogramma. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd. De rwzi heeft voldaan aan de geldende normen.

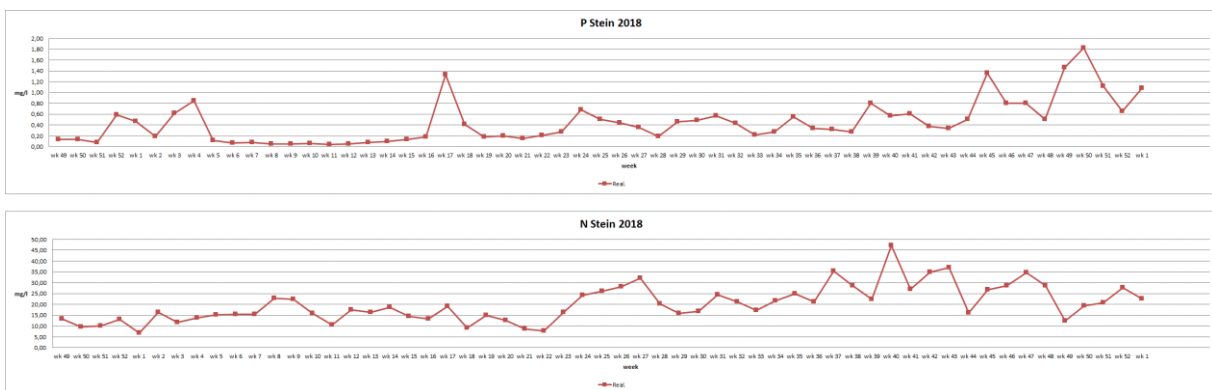
Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Simpelveld

Stein

Ook rwzi Stein heeft net als rwzi Panheel af en toe te kampen met hoge NO₃ gehalten in het effluent. Ook hier is dat inherent aan het ontwerp en de belasting van de rwzi. Mede om die reden wordt een renovatie voorbereid.

Op één van de bemonsteringsdagen is er sprake geweest van waarneming van slib in het effluent.

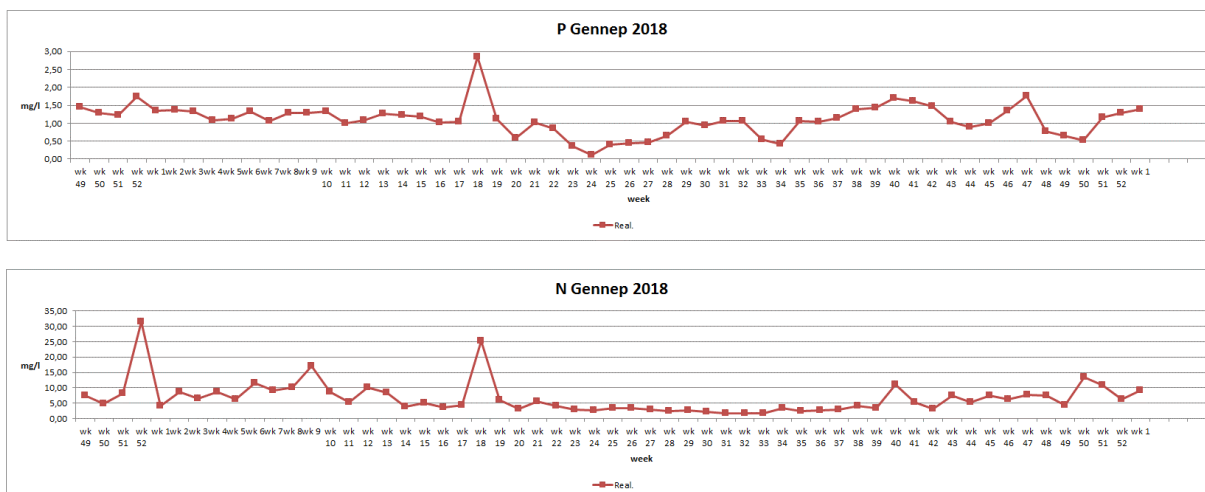
De reden hiervoor is het opnieuw opstarten van de gasmotoren voor de beluchting na een storing. Bij het opstarten werd het actiefslib weer opgewoeld vanaf de bodem van de beluchtingstanks. Ongelukkigerwijs viel dit samen met RWA, wat resulteerde in een overbelasting van de nabezinktanks. Hierdoor is éénmalig de vergunningsnorm overschreden voor OB en BZV. Verder heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Stein

Genneep

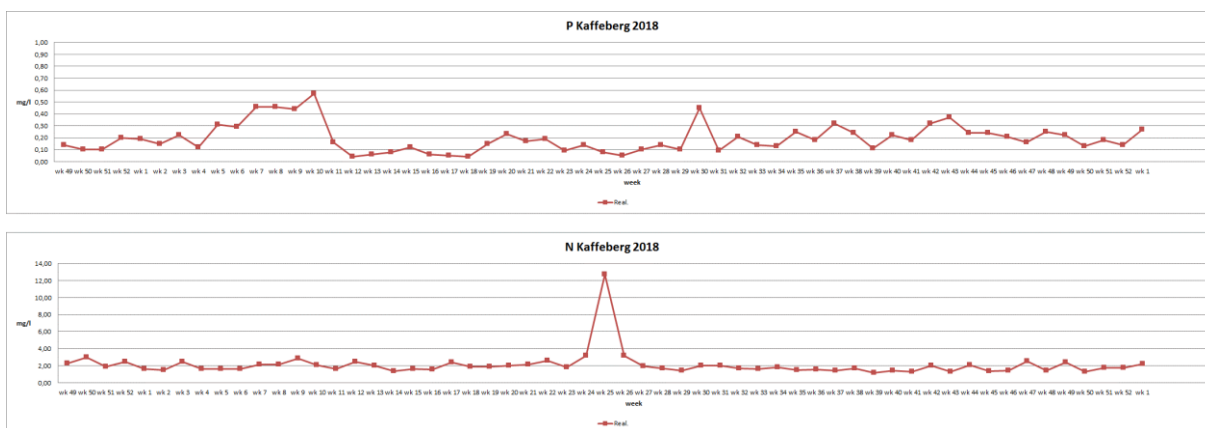
De rwzi ondervindt hinder van een externe lozing in de najaars- en winterperiode. Hierdoor verandert de samenstelling van het influent, wat leidt tot NO₃-pieken in het effluent op vaste dagen van de week. De lozing begint doorgaans het eerste weekend van oktober en eindigt in mei. Begin en eind van de lozing kenmerken zich door hoog NH₄ en NO₃ (en PO₄) in het effluent. De lozing heeft uiteindelijk geleid tot een overschrijding van de norm voor het wintergemiddelde voor N-totaal. Een en ander is gemeld bij de toezichthouder. Verder heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Genneep

Kerkrade

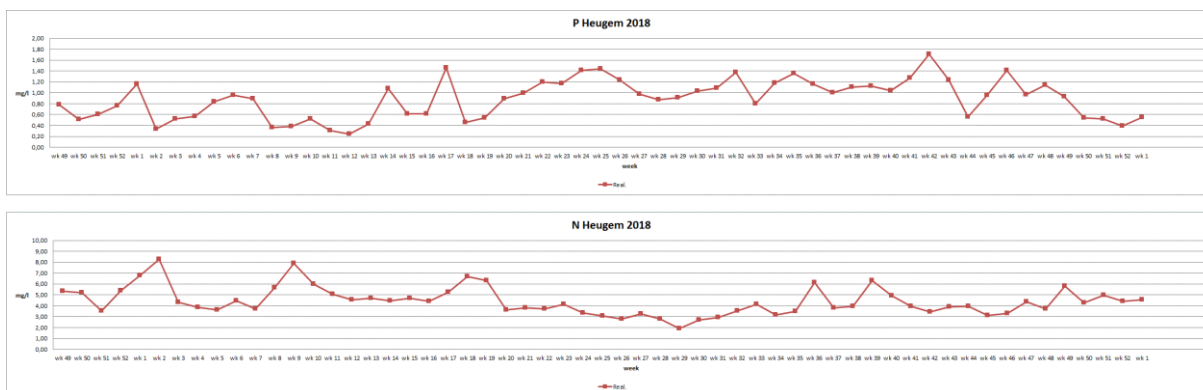
Er zijn geen bijzonderheden geweest op de reguliere bemonsteringsdagen. Echter, het evenement Pinkpop valt buiten de reguliere bemonsteringsdagen. Jaarlijks wordt de rwzi overbelast tijdens Pinkpop met als gevolg sterk verhoogde concentraties voor N-totaal in het effluent (> 25 mg/l t.o.v. normaal < 5 mg/l). Deze concentraties zijn zo hoog dat de norm voor het etmaalgemiddelde overschreden wordt. Aangezien tijdens Pinkpop nooit regulier bemonsterd wordt, voldoet de rwzi toch aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Kerkrade

Maastricht-Heugem

Geen bijzonderheden. De rwzi heeft voldaan aan de geldende normen.

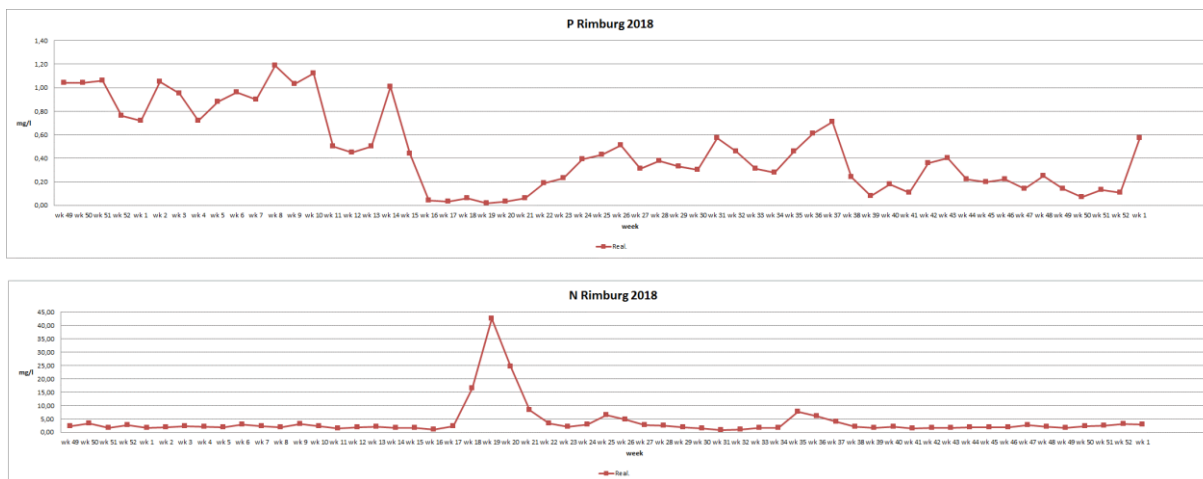
Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Maastricht-Heugem

Rimburg

Er zijn geen bijzonderheden geweest op de reguliere bemonsteringsdagen. Echter, van 29 april tot 23 mei week de effluentkwaliteit zeer sterk af van wat normaal is. Het gehalte N-totaal in het effluent steeg gestaag en was uiteindelijk gedurende meerdere dagen groter dan 35 mg/l (ten opzichte van normaal circa 5 mg/l).

Er is een onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak, waarbij onder andere het functioneren van de rwzi gecontroleerd is. Tevens is van 8 t/m 22 mei de samenstelling van het influent en effluent extra gecontroleerd. Er kon geen oorzaak gevonden worden voor de afwijkende effluentkwaliteit. Vermoedelijk is sprake geweest van een externe lozing, waardoor de biologische activiteit van de bacteriën negatief beïnvloedt is.

Omdat genoemde periode toevalligerwijs buiten de reguliere bemonsteringsdagen valt, voldoet de rwzi toch aan de geldende normen.

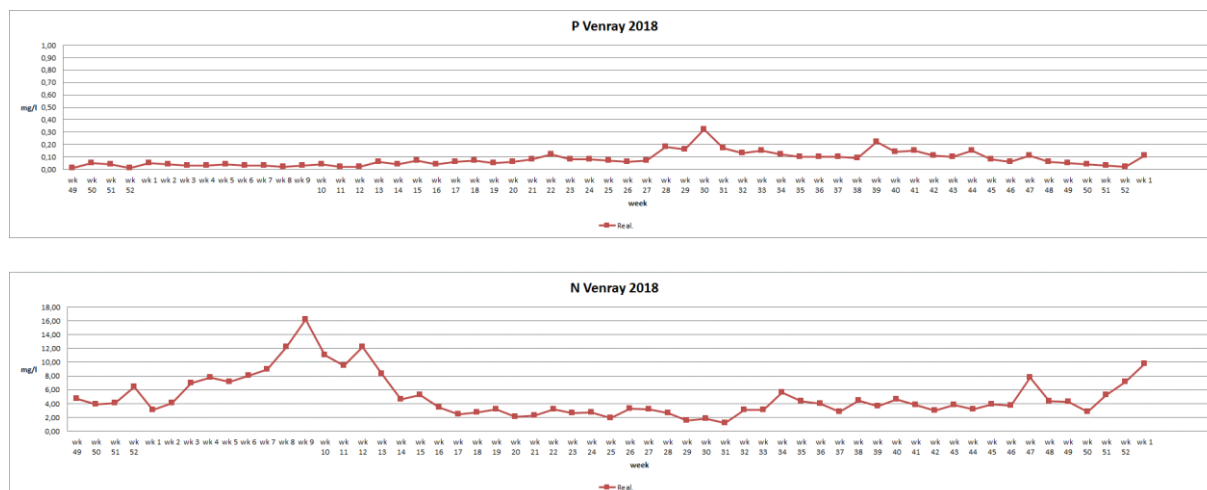

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Rimburg

Venray

In de periode eind februari tot en met begin maart heeft de rwzi aanzienlijk meer N-Kj aangevoerd gekregen dan normaal. Dit was ruim 50% tot bijna 100% meer dan normaal, wat heeft geleid tot hogere NO₃-gehaltenes in het effluent. Gehaltes van meer dan 20 mg/l zijn gemeten, ten opzichte van normaal 3 tot 5 mg/l. In de zomerperiode ontvangt de rwzi soms 50 – 75% meer N-Kj. Echter, dán leidt dat niet tot hogere NO₃-gehaltenes in het effluent, omdat door de hogere temperatuur van het water de biologische processen beter verlopen.

Hoewel deze extra aanvoer van invloed is geweest op de resultaten van individuele bemonsteringsdagen, heeft de rwzi toch voldaan aan de geldende normen.

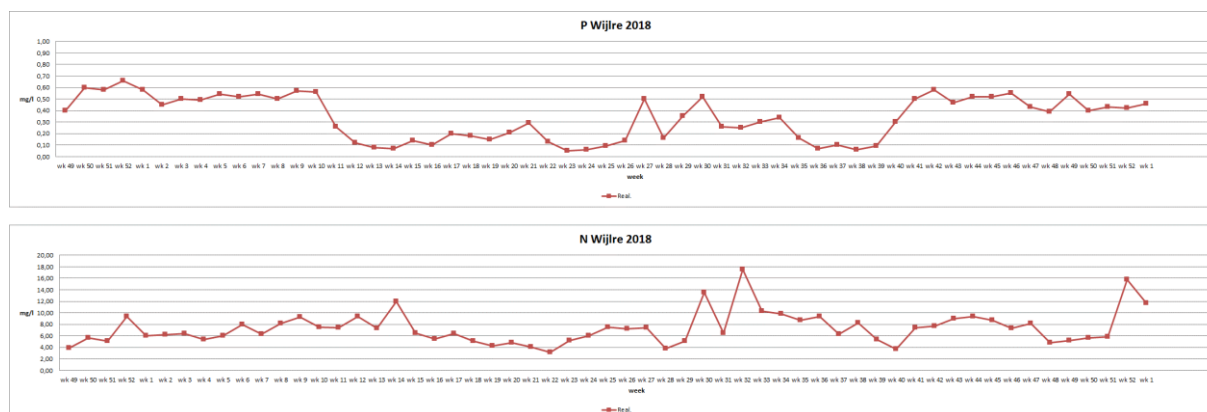

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Venray

Wijlre

De rwzi heeft in de weekenden last van NO₃-pieken in het effluent. Oorzaak van de NO₃-pieken is het lozingspatroon van een bedrijf, waardoor de samenstelling van het influent van de rwzi verandert. Het bedrijf loost al sinds jaar en dag op de rwzi en voldoet aan haar eigen lozingsvergunning, voor zover bekend. Het fenomeen van de hogere NO₃-gehaltenes deed zich altijd al voor. Maar werd pas een probleem medio 2017, toen de effluenteisen aangescherpt zijn en de rwzi aangepast is. De destijds geplaatste denitrificerende zandfilters worden zwaarder belast dan waar ze voor ontworpen zijn. Daarnaast leidt een hogere belasting van de zandfilters tot een hogere dosering van de koolstofbron, die nodig is om het NO₃ om te zetten. In sommige gevallen is het NO₃-gehalte zo hoog dat dat resulteert in een overdosering van de koolstofbron; de gedoseerde hoeveelheid koolstofbron wordt dan onvoldoende verbruikt in de filters met als gevolg een toename van het CZV- en BZV-gehalte in het effluent tot boven de toegestane norm.

De overschrijdingen op Wijlre in 2018 zijn allen gerelateerd aan het beschreven probleem van de NO₃-pieken. Waarbij daarnaast één enkele keer ook een communicatiestoring heeft meegespeeld rond de bemonstering van eind augustus. Door deze storing werd het signaal van de NO₃-analyser niet verwerkt. Met als gevolg dat onvoldoende koolstofbron is gedoseerd, waardoor het NO₃-gehalte minder is verlaagd.

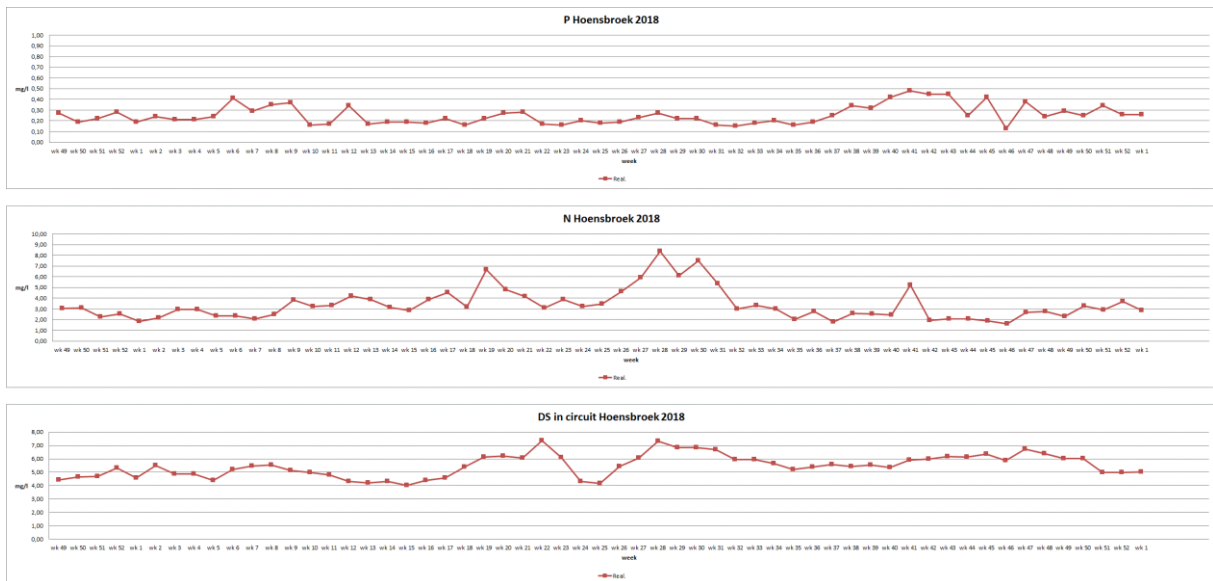

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Wijlre

Hoensbroek

Begin december zijn de normen voor OB en BZV overschreden. De reden hiervoor is een combinatie van RWA en een hoog DS-gehalte in de AT's van 6,5 g/l (door problemen met de nieuwe centrifuge). Verder heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

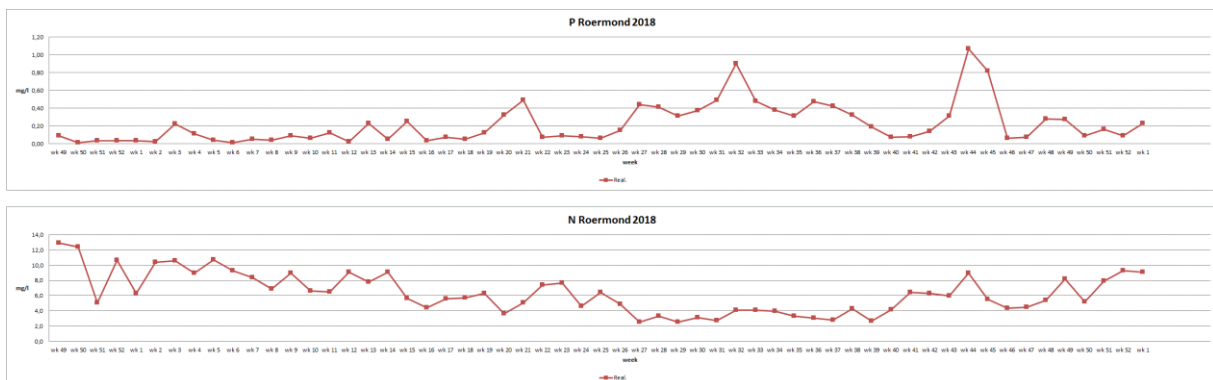
Daarnaast blijft het voldoen aan de norm voor P-totaal een uitdaging. De norm van 0,3 mg/l is dusdanig laag dat deze bijna niet haalbaar is met chemische fosfaatverwijdering. Het hangt iedere keer af van enkele honderdsten van milligrammen. Om deze zeer kleine hoeveelheid alsnog te verwijderen is een onevenredige toename van de chemicaliëndosering benodigd. Dat laatste lijkt vanuit milieutechnisch oogpunt niet wenselijk.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Hoensbroek

Roermond

Rond week 44 was met name het PO₄-gehalte in het effluent verhoogd. Reden hiervoor is dat bij werkzaamheden aan één NBT uit een andere NBT met een lange leiding te weinig slib werd afgevoerd. Dit slib is vermoedelijk gaan gisten in de leiding. Door gasvorming verminderde de capaciteit van de leiding. De NBT werd wel normaal gevoed, waardoor er slib ophoopte in de NBT met als gevolg P-afgifte in NBT, daling DS in AT's en verhoging NH₄ in AT's. Desondanks heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

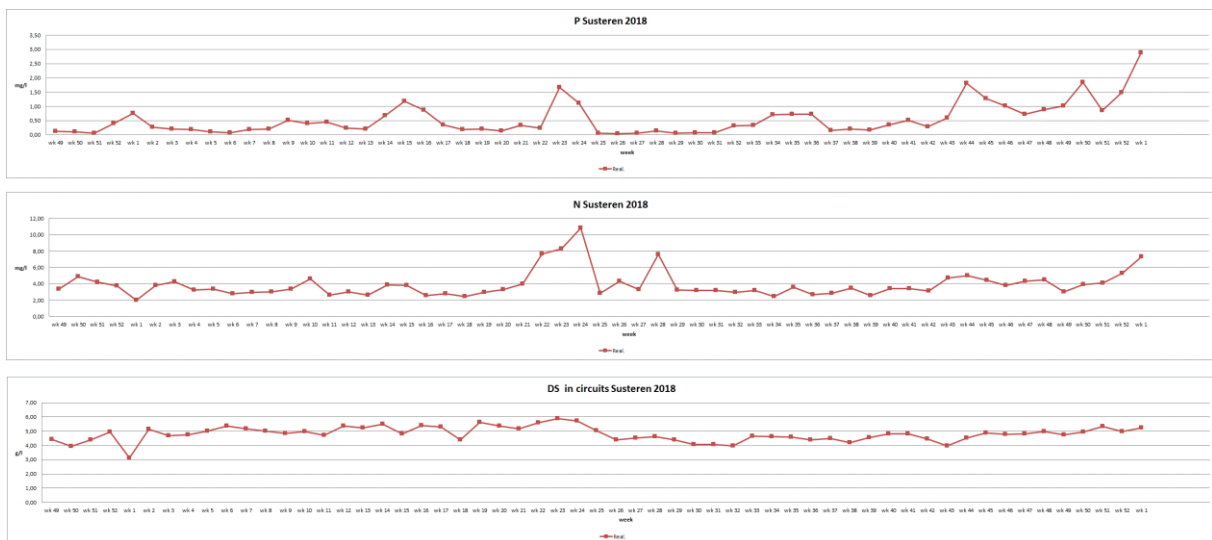
Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Roermond

Susteren

Medio januari zijn de normen voor OB en BZV overschreden. Ook medio mei is de norm voor OB overschreden. In beide gevallen was er sprake van waarneming van slib in het effluent. In beide gevallen was de oorzaak een combinatie van RWA en een te hoog drogestofgehalte in de AT's (door problemen met de slibindikers/slibontwatering). Verder heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

Er is nog wel slib waargenomen in het effluent op enkele niet-reguliere bemonsteringsdagen. Ook toen door een combinatie van RWA en een te hoog drogestofgehalte in de AT's. Tevens had de rwzi rond week 23 een verhoogd gehalte NH4 in het effluent. Dit kwam door een storing van een analyser. Ook was rond week 44 het PO4-gehalte in het effluent verhoogd, wat werd veroorzaakt door een verstopping van de doseerleidingen voor de chemicaliën.

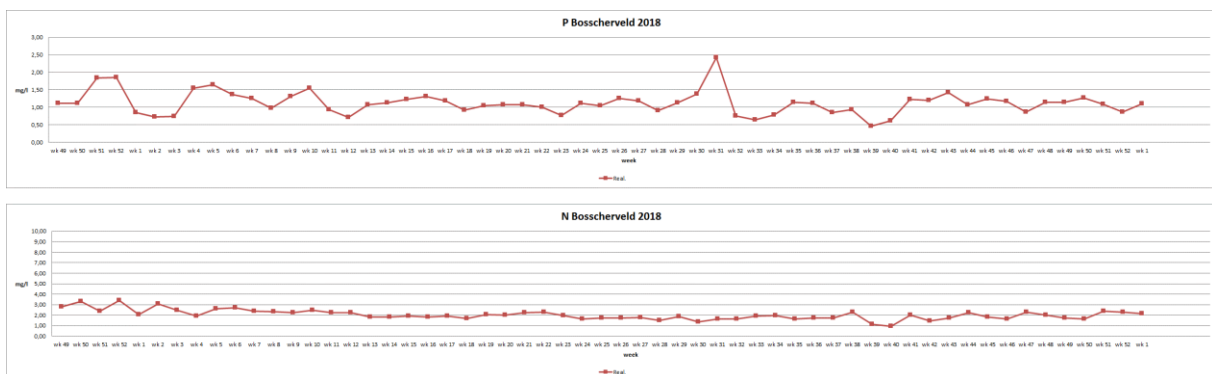
Daarnaast heeft de rwzi last gehad van kunststofkorrels in het influent, terwijl ze daar niet in horen te zitten. Deze zijn verspreid over het jaar meerdere keren in grote hoeveelheden aangevoerd. De korrels leidden op de rwzi tot verstoppingen van procesonderdelen, waardoor de korrels ook met het effluent geloosd werden op het oppervlaktewater. Samen met de toezichthouder is een onderzoek naar de bron gestart.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Susteren

Maastricht-Boscherveld

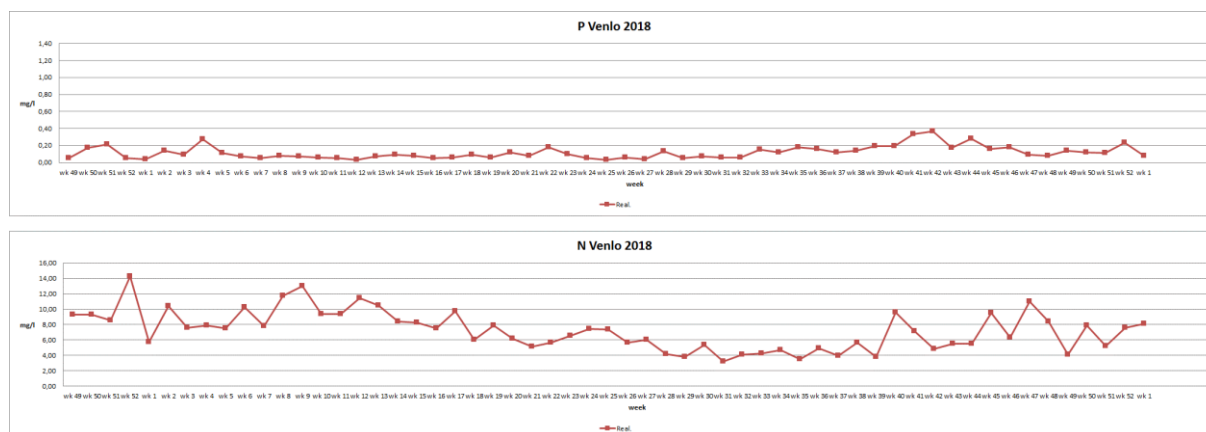
Rond week 31 is het gehalte P-totaal in het effluent verhoogd geweest, vanwege problemen met de pompen van de chemicaliëndosering. Desondanks heeft de rwzi voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Maastricht-Boscherveld

Venlo

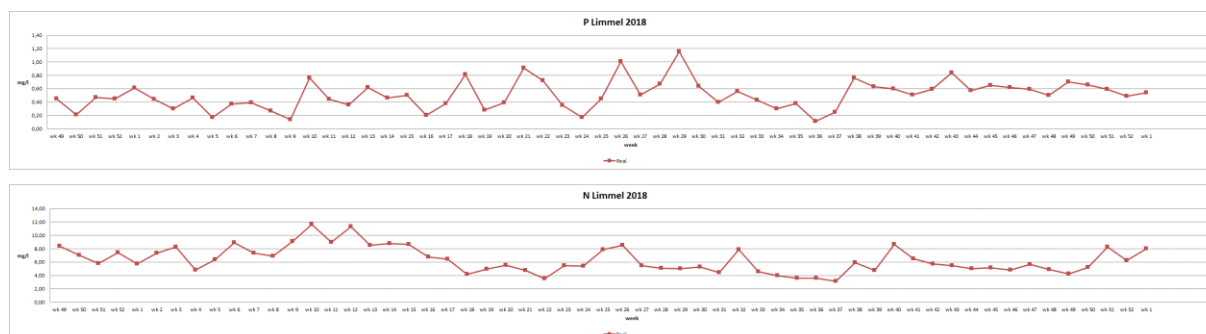
Het voortschrijdende jaargemiddelde voor N-totaal heeft van september t/m december de norm overschreden. Reden hiervoor is een combinatie van factoren, die allen één gemeenschappelijke deler hebben. En dat is dat de grenzen van het biologische zuiveringssysteem bereikt zijn. Met andere woorden de rwzi is (te) volbelast. Afhankelijk van deze factoren, waaronder weersomstandigheden, voldoet de rwzi net wel of net niet aan de norm. Aan de overige geldende normen is voldaan.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Venlo

Maastricht-Limmel

Geen bijzonderheden. De rwzi heeft voldaan aan de geldende normen.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Limmel

Weert

In maart, april en december zijn de normen voor OB en BZV overschreden. Reden hiervoor was waarneming van slib in het effluent. Dat wordt veroorzaakt door de slechte bezinkbaarheid van het slib in de winterperiode. Dit is een jaarlijks terugkerend probleem. Ondanks dat er ieder jaar maatregelen genomen worden (doseran van vlokmiddel, beperking hydraulische belasting van biologie en NBT's, drogestofgehalte in AT's voldoende laag houden), is waarneming van slib in het effluent bij RWA helaas niet altijd te voorkomen. De bron van het probleem is waarschijnlijk de samenstelling en de afkomst van het influent.

De overige parameters hebben aan de norm voldaan, ondanks dat van week 7 t/m 12 het NH₄-gehalte verhoogd is geweest in het effluent. De oorzaak hiervan kon niet achterhaald worden, extra bemonsteringen van het influent ten spijt. Tevens is van week 25 t/m 28 het PO₄-gehalte in het effluent verhoogd geweest. Daarop is de dosering van chemicaliën verhoogd, maar dit had pas na enkele weken effect in tegenstelling tot normaal.

Het vermoeden bestaat al langer dat de rwzi hinder ondervindt van bepaalde stoffen, waar niet regulier op wordt geanalyseerd. Het feit dat op rwzi Weert relatief veel en redelijk specifieke industrie is aangesloten, versterkt dit vermoeden. Zo ook de relatief slechte bezinkbaarheid van het slib van de rwzi.

Figuur met meest belangrijke parameters rwzi Weert

3. Microverontreinigingen

Microverontreinigingen zijn verontreinigingen die slechts in zeer lage concentraties voorkomen, zoals onder andere zware metalen, medicijnresten en bestrijdingsmiddelen. Voor een klein deel worden deze stoffen tijdens het zuiveringsproces omgezet in minder schadelijke producten. Sommige medicijnen worden slechts deels afgebroken en verwijderd; het merendeel wordt echter niet afgebroken. Van de zware metalen wordt ongeveer 80% opgenomen in het slib. Het restant aan zware metalen wordt samen met het gezuiverde afvalwater geloosd op het oppervlaktewater. In onderstaande tabel staan de resultaten voor de zware metalen van de afgelopen vijf jaar van het afgevoerde slib. De fluctuaties worden veroorzaakt doordat de hoeveelheid afhankelijk is van de aanvoer van zware metalen in het influent.

Tabel zware metalen afgevoerd slib

Metaal [mg/kg]	2014	2015	2016	2017	2018
Arseen	5,0	4,8	5,5	4,4	5,0
Cadmium	0,7	0,9	1,1	0,8	0,8
Chroom	36,4	44,0	62,1	53	53
Koper	214	276,6	280,2	257	251
Kwik	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5
Nikkel	36,6	42,7	51,6	39	51
Lood	92	83	85	68	63
Zink	846	1.025	1035	976	925

4. *Micro-organismen (virussen en bacteriën)*

Water dat de zuiveringsinstallatie verlaat, bevat altijd een kleine resthoeveelheid micro-organismen: virussen en bacteriën. 'Gezond' oppervlaktewater kan dit gezuiverde water echter prima ontvangen. Omdat het oppervlaktewater de virussen en bacteriën geen gunstig leefmilieu biedt, sterven deze micro-organismen hier meestal snel af. Geen van de zuiveringsinstallaties loost op zwemwater en daardoor zijn extra desinfecterende maatregelen niet noodzakelijk.

Schoon regenwater, niet in het riool maar in de natuur

Een groot deel van het regenwater komt in het riool terecht, waar het vermengd wordt met huishoudelijk en industrieel afvalwater. Bij zware en/of langdurige regenval geeft dit nogal eens problemen, want de piekhoeveelheden afvalwater die naar de rwzi getransporteerd worden, kunnen het zuiveringsproces verstoren. Soms moet dan het teveel aan rioolwater via een gemeentelijk overstortpunt overgestort worden op het oppervlaktewater. Dit water is sterk verdund door de regen en reeds (mechanisch) ontdaan van vaste bestanddelen. Toch moet, in het belang van schoon oppervlaktewater, zo'n overstortpunt zo weinig mogelijk in werking treden. In sommige gemeenten in Limburg worden daarom (ondergrondse) bergbezinkbassins in het transportstelsel opgenomen. De meeste rwzi's van WBL beschikken ook over bergbezinkbassins op locatie om te veel aangevoerd afvalwater tijdelijk te bufferen.

Beter is het natuurlijk als het schone regenwater helemaal niet in het riool stroomt, maar in de bodem. Daarom werkt WBL in verschillende projecten samen met gemeenten met als doel schoon regenwater te scheiden van het afvalwater. Vaak kan regenwater worden losgekoppeld van het riool. Dit heet afkoppelen en betekent dat het hemelwater dat op wegen, trottoirs en andere verharde oppervlakten terecht komt, niet langer in het riool stroomt.

In diverse gemeenten lopen projecten gericht op hergebruik van regenwater en vermindering van het waterverbruik. Dit betekent dat er minder afvalwater en regenwater via het riool naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties stroomt. Het gaat hierbij meestal om lokale projecten, door individuele gemeenten opgezet en in de wijk tot uitvoering gebracht.

Rioolwaterzuiveringsinstallaties voorbereiden op de nieuwe normen

WBL voert gefaseerde verbeteringen door aan haar rioolwaterzuiveringsinstallaties om te zorgen dat de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater (effluent) uiterlijk in 2027 voldoet aan de kwaliteitsdoelstellingen die zijn gebaseerd op de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hierbij worden de individuele normen per rwzi uit het Limburgs effluentbeleid gehanteerd, welke gebaseerd zijn op de KRW.

Zo is er voor het behalen van de strengere norm voor stikstof en fosfor in 2018 gestart met de bouw van de nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallatie Weert. Hier wordt hard gewerkt om de bouw van de nieuwe Nereda® installatie volgens het Verdygo concept te realiseren. Deze moet op 1 oktober 2019 gereed en in bedrijf zijn.

SLIB VERWERKEN

Resultaten slibverwerking en slibdrooginstallatie

Ontwateren van zuiveringsslib, hoe werkt dat?

Bij het zuiveren van afvalwater ontstaat naast gezuiverd water nog een ander product, namelijk zuiveringsslib. Om het volume van het zuiveringsslib zo klein mogelijk te maken wordt het ontwaterd. Bij Waterschapsbedrijf Limburg verloopt dit proces in twee of drie stappen. Eerst wordt het natte slib op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) op mechanische wijze ingedikt. Het bestaat dan uit ongeveer 4% droge stof en 96% water. Vervolgens wordt er een vlokmiddel (zogenaamde polymeer) aan het slib toegevoegd om de vorming van grote slibvlokken (en daarmee de afscheiding van water) te stimuleren. Daarna wordt het slib in zeefbandpersen of centrifuges ontwaterd tot het slib uit 20 tot 30% droge stof bestaat (het watergehalte is nu dus nog 80 tot 70%). Per vrachtwagen wordt dit slib deels vervoerd naar de eigen slibdrooginstallatie in Susteren en deels naar de externe verwerkers. De slibdrooginstallatie Susteren droogt het slib tot korrels (granulaat) met een droge stofgehalte van 92,5%. Het watergehalte is daarmee gedaald tot nog maar $\pm 7,5\%$.

Afvoer van ontwaterd slib interne afzet (slibdroger)

Jaar	Hoeveelheid ontwaterd slib		Gewogen gemiddeld d.s.-gehalte [%]
	Ton	Ton ds	
2015	48.092	13.397	27,9
2016	50.996	13.251	26,0
2017	40.341	10.529	26,1
2018	34.786	9.293	26,7

Afvoer van ontwaterd slib externe afzet

Jaar	Hoeveelheid ontwaterd slib		Gewogen gemiddeld d.s.-gehalte [%]
	Ton	Ton ds	
2015	45.577	12.105	26,6
2016	47.515	12.495	26,3
2017	56.994	14.614	25,6
2018	65.492	16.727	25,4

Elektriciteits- en aardgasverbruik slibdrooginstallatie Susteren

Jaar	Elektriciteitsverbruik [kWh]	Aardgasverbruik [m ³]
2015	2.094.000	3.605.259
2016	2.131.611	3.729.609
2017	1.851.707	3.074.542
2018	1.732.749	2.120.206

Zuiveringsslib nuttig hergebruikt

In 2018 is ongeveer 35% van het ontwaterd slib door de slibdroger gedroogd tot korrels (granulaat). Deze korrels worden fijngemalen en vervolgens bij de ENCI (NL) en bij CBR (B) milieuverantwoord hergebruikt als brandstof voor de cementovens. De as die overblijft na verbranding, wordt gebruikt als vulstof in het cement.

Geproduceerd granulaat

Jaar	Hoeveelheid granulaat [ton]	Hoeveelheid granulaat [ton ds]	Gemiddeld d.s.-gehalte [%]
2015	13.697	12.567	91,8
2016	14.398	13.251	92,0
2017	11.444	10.529	92,0
2018	8.992	8.274	92,0

Het andere deel van het ontwaterd slib is verbrand bij Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) in Moerdijk en bij INDAVER in Doel (B).

Slib nu en in de toekomst

1 juni 2018 liepen de bestaande contracten voor afzet van ontwaterd en gedroogd slib af. Ontwaterd slib werd tot die tijd verwerkt in de monoverbranding van SNB in Moerdijk. Gedroogd slib werd afgevoerd naar ENCI Maastricht waar dit als brand- en grondstof wordt gebruikt bij de cementproductie.

Gelet op de informatie die uit eerdere marktconsultaties en besprekingen met de Vereniging van ZuiveringBeheerders (VvZB) bleek dat de mogelijke afzetmarkten voor met name ontwaterd zuiveringsslib de komende jaren krappere zullen worden. De belangrijkste aanleiding daarvoor zijn:

- Teruglopen van de verwerkingscapaciteit in Nederland door het sluiten van slibdrogers op fossiele brandstoffen en de cementfabriek van ENCI Maastricht.
- Wetswijzigingen in Duitsland waardoor:
 - slibafzet naar de landbouw geleidelijk wordt verboden, hetgeen een extra druk geeft op bestaande andere verwerkingscapaciteit, met name monoverbranding en meeverbranden in elektriciteitscentrales;
 - op termijn (waarschijnlijk vanaf 2029) zoveel fosfaat uit afvalwater moet worden teruggewonnen dat dit uitsluitend te realiseren is door terugwinning uit as van monoverbranders die de komende jaren moeten worden gebouwd;
 - op termijn sluiten van elektriciteitscentrales die werken op met name steenkool en bruinkool;
 - Meer druk ook in Frankrijk op de hergebruik van slib voor bemestingsdoelen.

Voor de korte tot middellange termijn (5 tot 10 jaar) is daarom besloten om 75% van het slib te gaan drogen en het granulaat te verwerken bij de cementproducent CBR in België. Het gedroogde slib wordt hier gebruikt als energiegrondstof waardoor er minder fossiele brandstoffen worden gebruikt tijdens het productieproces van cement bij CBR Cementbedrijven.

Ook de verwerking van het overige deel (25%) als ontwaterd slib is opnieuw aanbesteed. Hieruit is de afvalverwerker INDAVER uit België als partner gekozen. Hiervoor wordt het ontwaterd slib vanaf medio 2018 per vrachtwagen naar de afvalverbrandingsinstallatie in Doel getransporteerd.

Door dit besluit is de slibdroginstallatie Susteren klaar gemaakt voor de toekomst zodat de capaciteit van de installatie maximaal kan worden ingezet. Hieronder een opsomming van de maatregelen die hiervoor nodig waren en in april en mei 2018 zijn uitgevoerd.

- Vervangen gehele wervelbeddroger;
- Realisatie van extra capaciteit productkoeling;
- Vervangen van de procesautomatisering;
- Organisatorische aanpassing in de vorm extra bezetting;

- Groot onderhoud aan diverse procesonderdelen.

Na de opstart van de gerenoveerde slibdrooginstallatie bleef de prestatie van de installatie achter ten opzichte van de verwachte resultaten. Zowel de beschikbaarheid in draaiuren alsook de capaciteit van de slibdoorvoer bleven achter. De verwerkingscapaciteit zakte met circa 50%. Ondanks maximale inspanningen kon niet worden voorkomen dat WBL slib in een tijdelijke opslag voorziening heeft opgeslagen om in periodes met mogelijk ontstane ruimte bij externe verwerkers dit hier ter verwerking aan te bieden. Dit weliswaar met verhoogde kosten als gevolg. Door een te krappe verwerkingscapaciteit op de Nederlandse slibmarkt is er in 2018 een landelijk probleem ontstaan waarbij de druk op extra verwerkingscapaciteit van ontwaterd slib zeer hoog is opgelopen. Gevolg was dat het slib van meerdere waterschappen is gestort ondanks de wettelijke beperking hiervan.

Met de hoogste prioriteit is door WBL met behulp van externe experts op het gebied van het drogen en leveranciers van de installatieonderdelen van de droger een diepgaande analyse uitgevoerd om de oorzaak van het slecht functioneren van de slibdrooginstallatie te achterhalen. De aanpak was gericht om zowel de capaciteit als de beschikbaarheid van de droger te verbeteren. Op basis van deze analyse zijn eind 2018 een aantal technische aanpassingen en herstellingen doorgevoerd en gaf een eerste evaluatie een positieve indruk met het oog op prestatieverbetering van de droger. Begin 2019 stonden nog meer aanpassingen gepland. Pas daarna zal duidelijk worden welk effect deze ingrepen structureel hebben op de prestaties van de droger.

De komende jaren gaan we door met de zoektocht naar nieuwe manieren om ons slib nog kostenefficiënter en duurzamer te verwerken en eventueel decentraal. Denk hierbij bijvoorbeeld aan slib drogen met restwarmte in plaats van aardgas en het benutten van kansen voor terugwinning van grondstoffen.

ENERGIE

Op weg naar duurzame afvalwaterzuivering in Limburg

Ook in 2018 heeft Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) hard aan de weg getimmerd om de ambities op het gebied van duurzaam energieverbruik waar te maken, zoals vastgelegd in de meerjarenafspraken energie-efficiency (MJA), het Klimaatakkoord en het SER-energieakkoord. De waterschapssector streeft naar een verbetering van de energie-efficiency van minimaal 24% in de periode 2008 - 2020 en een aandeel eigen duurzaam opgewekte energie van 40% in 2020. Met de huidige planvorming wordt verwacht dat WBL deze doelen gaat behalen.

Uiterlijk in 2025 wil het Waterschapsbedrijf Limburg zelfs helemaal energieneutraal worden. Dit betekent dat alle energie die wordt verbruikt zelf duurzaam wordt opgewekt.

Waterschapsbedrijf Limburg werkt steeds energie-efficiënter

Afgelopen jaren heeft Waterschapsbedrijf Limburg maatregelen en innovaties gerealiseerd met als doel het verbruik van fossiele energie en grondstoffen te verminderen en zelf zoveel mogelijk (duurzame) energie terug te winnen uit afvalwater. Dit tegen lagere kosten en met behoud van kwaliteit. Zo wekt WBL duurzame energie op door met eigen biogas elektriciteit en warmte te maken en vanaf 2018 wekt WBL ook zonne-energie op. De focus op duurzaamheid heeft zijn vruchten afgeworpen. Dit terwijl de geleverde prestaties juist zijn toegenomen, zoals een betere effluentkwaliteit en een toename van de aanvoer van afvalwater. De totale hoeveelheid benodigde energie is nagenoeg gelijk gebleven en een steeds groter gedeelte daarvan wordt zelf duurzaam opgewekt. Waterschapsbedrijf Limburg maakt ook elk jaar een Energie Jaarverslag. Hierin wordt teruggekeken op de gerealiseerde maatregelen en innovaties.

Soorten energieverbruik

Het zuiveren van afvalwater en het drogen van slib kost energie. Het grootste deel van de energieconsumptie komt voor rekening van de beluchting. Toevoegen van lucht (zuurstof) aan het afvalwater met de bacteriemassa in de beluchtingstanks is noodzakelijk om de biologische processen op gang te brengen en te houden. In de toelichting hieronder is het energieverbruik opgedeeld in vier categorieën: elektriciteit uit eigen biogas, elektriciteit uit zonne-energie, ingekochte elektriciteit en ingekocht aardgas.

Elektriciteit uit eigen biogas

Een deel van de benodigde energie en warmte produceren we zelf uit biogas dat tijdens het slibvergistingsproces ontstaat. Dit gebeurt onder andere in een Warmte Kracht Koppeling-installatie (WKK). In totaal is er in 2018 7,9 miljoen m³ biogas geproduceerd. Met de WKK's is 11,3 miljoen kWh elektriciteit opgewekt, waarmee het record van 2017 is verbroken. In 2012 voorzag Waterschapsbedrijf Limburg voor 20% in de eigen energiebehoefte (van rwzi's en rioolgemalen). In 2018 is dat toegenomen tot 28,9%. Deze grote toename wordt vooral veroorzaakt door de eind 2012 in Venlo gebouwde slibvergistingsinstallatie met voorgeschakelde Thermische Drukhydrolyse-techniek en vervanging van WKK's met een hoger rendement.

Elektriciteit uit zonne-energie

In 2017 is gestart met een grootschalig zonnepanelenproject. Voor de zomer van 2019 wordt het project afgerond. In totaliteit zijn er dan 33.000 zonnepanelen geplaatst op een 11-tal rioolwaterzuiveringen en op het kantoor in Roermond. De zonnepanelen zijn voornamelijk uitgevoerd als vrij-veld opstelling en een klein gedeelte is geplaatst op de daken van het kantoor en de bedrijfsgebouwen van de rwzi's. Met de zonnepanelen wordt 10,3 miljoen kWh aan duurzame energie wordt opgewekt. Dat levert 14,3 % duurzame energie op.

Méer duurzame energieopwekking in 2020

Waterschapsbedrijf Limburg wil in 2020 minimaal 40% van het energieverbruik zelf opwekken en in 2025 zelfs energieneutraal worden. Om deze ambitie waar te kunnen maken zal er grootschalig moeten worden geïnvesteerd in duurzaamheidsprojecten. Het grootschalig zonnepanelenproject is daar een voorbeeld van.

Met de inzet van 33.000 zonnepanelen wordt het Limburgse afvalwater steeds duurzamer gezuiverd en realiseert WBL in één klap ruimschoots de doelstelling om 40% van de benodigde energie duurzaam op te wekken in 2020. Dit ambitieuze project behoort tot de grotere projecten in Nederland. De investering van de zonnepanelen (€ 14,5 miljoen) wordt ruim binnen de technische levensduur terugverdiend (12,7 jaar) waarmee naast verduurzaming bovendien een kostenbesparing wordt gerealiseerd.

Om invulling te geven aan de doelstelling om in 2025 energieneutraal te zijn is inmiddels een nieuw zonne-energieproject gestart (fase 2) met mogelijk nog grootschaligere toepassing van zonne-energie op de terreinen van WBL en WL. In eerste instantie wordt een inventarisatie en een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd waarna een businesscase zal worden opgesteld.

Daarnaast zijn er onderzoeken uitgevoerd naar toekomstige mogelijkheden voor energiebesparing/opwekking:

- Verder verhogen van de biogasproductie;
- Onderzoek naar (centralisatie van) onze slibgistingen.
- Inzet van biomassa voor het produceren van biogas;
- Onderzoek naar alternatieven voor het duurzaam en efficiënt toepassen van ons biogas;
- Kansen voor duurzame (rest)warmteterugwinning;
- Mogelijkheden om slib te drogen met bijvoorbeeld biogas (op rwzi Roermond) of met restwarmte van derden.

Ingekochte elektriciteit

Het grootste gedeelte van de elektriciteit wordt ingekocht. In 2018 was dit in totaal 49,3 miljoen kWh (inclusief drogers en inclusief rioolgemalen). De verwachting is dat deze hoeveelheid de komende jaren zal gaan dalen. Dit omdat Waterschapsbedrijf Limburg werkt aan het verhogen van de hoeveelheid eigen opgewekte duurzame energie en de implementatie van energiebesparende maatregelen.

Elektriciteitsverbruik in miljoen kWh

Jaar	Inkoop rwzi's	Inkoop rioolgemalen	Inkoop droger	Totaal inkoop	Eigen opwekking
2015	44,1	5,9	2,1	52,1	9,8
2016	42,8	6,4	2,1	51,3	10,5
2017	43,3	6,1	1,8	51,2	10,7
2018	42,3	5,2	1,7	49,3	11,4

Ingekocht aardgas

Het aardgasverbruik is de afgelopen jaren fors gedaald: van meer dan 10 miljoen m³ (in de periode voor 2010) naar 2,3 miljoen m³ in 2018. Deze daling is voornamelijk veroorzaakt door het sluiten van de slibdrooginstallaties in Venlo (in 2009) en Hoensbroek (in 2012) en door betere prestaties van de slibontwateringen (waardoor minder water hoeft te worden verdampt).

Verder is ook het aardgasverbruik van de rwzi's flink gereduceerd: van circa 1 miljoen m³ (in de periode voor 2010) naar 0,2 miljoen m³ in 2018. De besparing is vooral gerealiseerd door de WKK's zo weinig mogelijk op aardgas te bedrijven.

Aardgasverbruik in miljoen m³

Jaar	Inkoop rwzi's	Inkoop droger	Totaal inkoop
2015	0,3	3,6	3,9
2016	0,2	3,7	3,9
2017	0,2	3,1	3,3
2018	0,2	2,1	2,3

Energie besparen in de zomermaanden

In de zomermaanden stijgt de temperatuur van het afvalwater in de beluchtingstanks. Hierdoor verbetert het rendement van de stikstofverwijdering. Er kan dus met minder biologische massa (lees: aantal bacteriën) net zo goed gezuiverd worden. Minder bacteriën in de tanks leidt weer tot een lager energieverbruik. Want een groot gedeelte van de zuurstof (dus beluchtingsenergie) wordt verbruikt door de bacteriën, voor hun ademhaling. Dit is alleen mogelijk op de ultra-laagbelaste installaties, dat zijn installaties met een lage BZV-belasting per kg actief slib. Hierdoor wordt energie bespaard, terwijl het verwijderen van stikstof net zo goed verloopt.

CHEMICALIËN

Verontreinigingen verwijderen met chemische technieken

Bij verschillende processtappen binnen het zuiveringsproces worden chemicaliën ingezet waarmee verontreinigingen makkelijker verwijderd kunnen worden.

1. C-bron voor optimalisatie stikstofverwijdering

Met de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn voor een aantal rwzi's strengere effluenteisen gaan gelden om de nutriëntbelasting naar het oppervlaktewater te verminderen. In het biologisch zuiveringsproces vindt de stikstofverwijdering plaats in twee stappen, namelijk de zogenaamde nitrificatie en de denitrificatie. Om de gewenste stikstofconcentratie in het effluent te behalen, is veelal een extra stimulatie van het denitrificatieproces nodig. Dit kan in het zuiveringsproces of als een aanvullende zuiveringsstap (effluent polishing) plaatsvinden. In beide gevallen is een extra koolstofbron (C-bron) nodig. Op de rwzi Venray wordt een restproduct uit de voedingsmiddelen industrie ingezet als extra C-bron voor de stimulatie van het denitrificatieproces in de biologische zuivering. In 2017 zijn op de rwzi Wijlre 20 zandfilters geplaatst en in bedrijf genomen. Deze worden ingezet voor nitraatverwijdering om te kunnen voldoen aan de stikstofnorm die vanaf 2017 voor de rwzi Wijlre geldt. De bacteriën die het nitraat verwijderen hebben voeding nodig in de vorm van een koolstofbron. Omdat we aan het einde van het zuiveringsproces zitten is alle verontreiniging die als voedsel kan dienen uit het afvalwater gezuiverd. Dat is de reden dat er in Wijlre een extra C-bron nodig is voor de verwijdering van stikstof op de zandfilters. Op de rwzi Roermond is vanwege de aangescherpte norm voor stikstof in 2018 gestart met een proef naar het effect van C-bron dosering voor de stimulatie van het denitrificatieproces in de biologische zuivering. De duur van de proef is een jaar en loopt door tot in 2019.

2. Voor chemische defosfatering gebruikt Waterschapsbedrijf Limburg de volgende chemicaliën: ijzerchloridesulfaat in vloeibare vorm en ijzersulfaat als kristallen.

Het gebruik van chemicaliën bij de chemische fosfaatverwijdering leidt tot een toename van de hoeveelheid zuiveringsslib. Ook leidt het tot een toename van de hoeveelheid zouten in het oppervlaktewater; met name chloriden en sulfaten. Om overdosering van chemicaliën te voorkomen wordt het fosfaatgehalte regelmatig gemeten in het gezuiverde afvalwater (effluent). Op een aantal installaties wordt de dosering van chemicaliën (ijzerzouten) geregeld middels een online fosfaatmeting. Deze nauwkeurige doseertechniek leidt tot een reductie van het chemicaliënverbruik: beter voor het milieu én ook nog kostenbesparend.

De afgelopen jaren is het gebruik van ijzerchloridesulfaat flink toegenomen. Niet alleen bij Waterschapsbedrijf Limburg maar ook landelijk is deze trend duidelijk zichtbaar. Deze toename is het gevolg van steeds strenger wordende normen voor fosfaat in ons effluent. Vanwege de lay-out van de zuiveringsinstallaties en grenzen van het biologische zuiveringsproces kunnen de normen niet gehaald worden met enkel biologische defosfatering. De verwachting is dat het gebruik van ijzerchloridesulfaat de komende jaren nog verder zal toenemen vanwege de steeds lagere normen.

Om zo efficiënt en duurzaam mogelijk met deze chemicaliën om te gaan hebben we op meerdere installaties een slimme regeling voor het doseren van ijzerchloridesulfaat op de hoeveelheid te verwijderen fosfaat.

3. Voor het verbeteren van de slibbezinking gebruikt Waterschapsbedrijf Limburg onder andere aluminiumchloride.

Vooral in de winter kan de hoeveelheid bezonken slib toenemen door een slechtere bezinkbaarheid (het volume hiervan wordt uitgedrukt aan de hand van de slibvolume-index, afgekort SVI). De toename wordt veroorzaakt door het ontstaan van andere soorten bacteriën (draadvormende bacteriën) in het water die ervoor zorgen dat het slib niet goed te scheiden is van de watermassa in het nabezinkproces. Hierdoor neemt de kans op slib in het afvalwater toe. Om deze specifieke bacteriën te bestrijden voegen we aluminiumchloride toe dat een vergiftigende

werking op de draadvormende bacteriën heeft. Deze sterven vervolgens af, waarna de goede bacteriën weer de overhand krijgen, zodat het slib beter bezinkt.

We krijgen steeds meer kennis over de verschillende soorten draadvormende bacteriën. Dit zorgt ervoor dat we steeds gerichter chemicaliën kunnen inzetten ter bestrijding hiervan. We doseren dus niet alleen aluminiumchloride, maar zetten ook andere producten in ter verbetering van de slibvolume-index.

4. *Voor het indikken en ontwateren van slib wordt een vlokmiddel (poly-elektrolyten) aan het slib toegevoegd om de vorming van grote slibvlokken (en daarmee tevens de spontane afscheiding van water) te stimuleren.* Gemeten over een langere termijn blijkt dat het gebruik van poly-elektrolyten toeneemt en dat het ontwateringsresultaat afneemt. Deze landelijke trend doet zich ook voor bij Waterschapsbedrijf Limburg. Op nationaal niveau is er steeds meer aandacht voor deze ontwikkeling en de mogelijke oorzaken ervan. Ook bij Waterschapsbedrijf Limburg onderzoeken wij deze ontwikkeling.

GRONDWATERMONITORINGSYSTEEM

Optimale bodembescherming op rwzi's

In 2010 heeft de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer, kortweg STOWA, een adviesrapport gepubliceerd dat ingaat op bodembeschermende maatregelen en voorzieningen die getroffen kunnen worden op rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's). Dit heeft bij Waterschapsbedrijf Limburg geresulteerd in een inventarisatie van de mogelijke bodemrisico's per rwzi. Ook zijn per locatie de bodembeschermende maatregelen en voorzieningen vastgesteld die nodig zijn om eventueel aanwezige risico's te beheersen.

Als leidraad voor de risico-inventarisatie en het vaststellen van voorzieningen en maatregelen is gebruik gemaakt van STOWA rapport no. 2010-04 'Bodembescherming op rwzi's' en de handreiking 'Bescherming van de bodem op rwzi's'.

Inmiddels zijn alle locaties voorzien van een grondwatermonitoringssysteem. Dit systeem bestaat uit een aantal peilbuizen, strategisch verdeeld over de locatie, waarmee eventuele vervuilingen in het grondwater opgespoord kunnen worden. Conform het advies van STOWA worden de peilbuizen jaarlijks bemonsterd en geanalyseerd, zodat tijdig maatregelen getroffen kunnen worden in geval van vervuiling.

Uit de metingen en rapportage, uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau, is gebleken dat op geen van onze rioolwaterzuiveringsinstallatie sprake is van bodemverontreiniging.

INNOVATIEVE ONTWIKKELINGEN

Eind 2018 is er door het waterschap Limburg een visiedocument neergelegd bij WBL met duidelijke opdrachten voor de komende jaren. Innovaties dragen bij om de visie van WL te realiseren. In 2018 zijn er een aantal innovatieve pilots en trajecten uitgevoerd die hieronder de revue passeren.

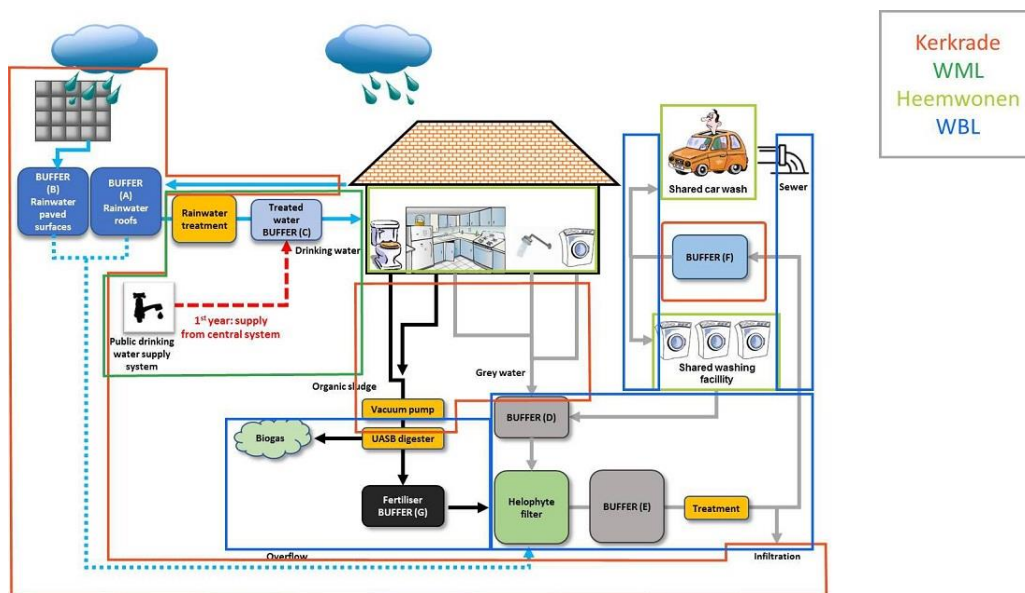
Waterinnovatieprijs Superlocal:

Het project Superlocal in Kerkrade waarbij WBL voor het sluiten van de waterkringloop samenwerkt met WL, WML en woningcoöperatie Heemwonen heeft in 2018 de waterinnovatieprijs voor circulaire economie gewonnen. Met het winnen van de Waterinnovatieprijs is er ook op nationaal gebied aandacht voor transitie in de waterketen.

Het Super Local project in het kort heeft als doel op een schaal van 125 woningen in Kerkrade de waterkringloop zo volledig mogelijk te sluiten. Regenwater wordt opgevangen, gebufferd en gezuiverd tot drinkwater.

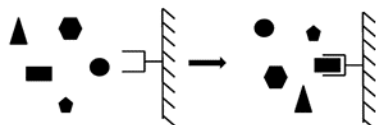
Afvalwaterstromen worden gescheiden, zwart water wordt op (hyper)thermofiele wijze vergist tot meststof en het grijze water wordt gezuiverd tot waswater.

Met dit concept is het mogelijk om regenwater direct te benutten, zodat het niet in het riool terecht komt. Daarnaast zijn er buffers beschikbaar om regenwateroverlast te voorkomen en de drinkwaterpiek in droge perioden op te vangen. De intensieve samenwerking tussen Waterleidingmaatschappij Limburg, gemeente Kerkrade, Heemwonen en Waterschapsbedrijf Limburg heeft geleid tot de realisatie van een duurzaam totaalconcept, waarbij de gehele waterketen is opgenomen. Er is een integrale klimaat adaptieve wijk ontstaan met een positieve impact op de omgeving.

Medicijnresten binden in het toilet (CatchAmed):

WBL en WL participeren in een ontwikkeltraject met KWR en Sibelco waarbij een adsorbens wordt ontwikkeld dat specifiek medicijnresten kan binden. De adsorbens wordt uiteindelijk in de rwzi door bezinking, b.v. in de zandvangter afgescheiden.

Het adsorbens met de naam CatchAmed is een silica waar een specifieke functionele groep aan is toegevoegd die specifiek Diclofenac (een pijnstiller die onder groep NSAID's valt) bindt. Dit product is onder laboratoriumomstandigheden getest en ook in het kantoorgebouw (WL en WBL) in Roermond.

De experimenten zijn succesvol verlopen. Er volgt nog een verdere ontwikkeling in 2019/2020 waarbij het adsorbens een breder scala aan medicijnresten kan gaan verwijderen, het doseersysteem in toiletten wordt verbeterd en daarbij ook op meerdere plaatsen in de afvalwaterketen kan worden toegepast.

C-bron dosering rwzi Roermond

Om per 1-1-2019 de individuele voortschrijdende jaargemiddelde effluenteis voor stikstof (N_{tot} (N_{kj} en nitraat) = 10 mg/l) in de rwzi Roermond te halen is er in 2018 gestart met de proef extra C-bron dosering in de beluchting. Bij biologische zuiveringsprocessen zoals in bij de rwzi Roermond wordt ammonium omgezet in nitraat en vervolgens van nitraat in stikstofgas. Voor de omzetting van nitraat naar stikstofgas is CZV nodig en dat is niet altijd voldoende voorhanden in Roermond om deze reactie optimaal te laten verlopen. Bij de proef wordt een extra C-bron (azijnzuur) gedoseerd om de denitrificatie van de rwzi te optimaliseren. Door de dosering van een extra C-bron (CZV) is het mogelijk om meer nitraat om te zetten en daardoor te gaan voldoen aan de eis van stikstof totaal van 10 mg/l. Er wordt azijnzuur als c-bron gedoseerd in Roermond. Gebleken is dat de dosering van azijnzuur in de eerste periode niet goed gemonitord kon worden omdat er geen debietmetingen per tank zijn geïnstalleerd. Het is wel noodzakelijk om goed bij te houden welke dosering er gehandhaafd wordt omdat de denitrificatie ook sterk afhankelijk is van de temperatuur in de aeratietanks. Het is mogelijk om het nitraatgehalte met de dosering van azijnzuur te optimaliseren, echter de vraag is of dit voldoende is om het voortschrijdend gemiddelde van N_{tot} = 10 mg/l altijd te halen. De rwzi Roermond kampt namelijk met een hoge hoeveelheid aan organisch gebonden stikstof door een lokale lozer. In 2019 wordt dan ook nog gebruikt om te kijken onder welke omstandigheden dit wel werkt en wanneer dit misschien niet voldoende blijkt te zijn.

Vivianiet:

In 2016 zijn op diverse rwzi's in Limburg de individuele normen voor fosfaat verlaagd. Daardoor is de dosering van ijzerproducten zoals ijzerchloridesulfaat enorm toegenomen. In 2017 is als gevolg daarvan op een drietal rwzi's (Susteren, Venlo, Hoensbroek) ongewenste afzettingen aangetroffen in flowmetingen, leidingen en ontwateringsmachines. Al deze afzettingen zijn geanalyseerd en hierbij kwam naar voren dat dit gekwalificeerd kan worden als vivianiet, $Fe(II)SO_4$. Een kristal dat vooral voorkomt bij rwzi's waarbij veel ijzerproduct gedoseerd wordt voor de chemische defosfatering in het biologisch proces en waarbij het slib vergist wordt. Vivianiet is paramagnetisch en kan als zodanig gewonnen worden uit het slib met machines die gebruikt worden in de mijnindustrie. In 2018 is WBL toegetreden tot het onderzoeksthema P-recovery bij Wetsus (Leeuwarden) en waarbij de vorming en terugwinning van vivianiet uit slib een van de onderzoeken is. In 2019 zal er meer onderzoek plaats vinden op de rwzi Hoensbroek. Hier is namelijk overmatige vorming van vivianiet en ook veel last van afzettingen zonder dat hier het slib vergist wordt. Bij het onderzoek van Wetsus wordt ook gekeken naar de toepassingen van vivianiet als grondstof bv als directe meststof.

Deelstroom behandeling met gas doorlatende membranen:

De rwzi Venlo zit al een aantal jaren tegen de stikstof (N_{tot}) norm van voortschrijdend jaargemiddeld van 10 mg/l aan. Eind 2017 is er een data onderzoek gedaan om te bekijken waar eventueel verbeteringen mogelijk zijn. De conclusie uit dit lean six sigma onderzoek was dat de rwzi overbelast ten opzichte van de ontwerpcapaciteit voor stikstof. De oorzaak hiervan ligt op twee plekken in het systeem. Dat is bij de ingaande stroom, het influent, er komt

meer stikstof met het influent binnen (12% boven ontwerpcapaciteit in 2018) en vanuit de retourstroom van de ontwateringsinstallatie van het slib (behandeld in de TDH: thermische druk hydrolyse) (ongeveer 15% boven de ontwerpcapaciteit).

Omdat toevoer vanuit het influent lastig is aan te pakken op de korte termijn is de keuze gemaakt om te onderzoeken met welke methode de deelstroom op het gebied van stikstof kan worden behandeld. In Nederland worden diverse deelstromen van TDH achtige installaties behandeld in biologische systemen zoals Demon of Anammox. Deze biologische systemen maken gebruik van de route om stikstof te verwijderen via nitriet in plaats van de nitraat. Dit zijn kleinere installaties met speciale bacteriën die een hogere stikstofvrucht aankunnen zoals in deze deelstromen. De deelstroom in Venlo is niet geschikt om direct in een dergelijk systeem te behandelen, hiervoor is voorbehandeling noodzakelijk. Een innovatieve oplossing voor behandeling van deze deelstroom is met behulp van gas doorlatende membranen. Eind 2015 is er in Venlo al een kort onderzoek uitgevoerd met de Nutritec installatie echter dit was te kort om hier goede resultaten aan te verbinden. Eind 2018 is er gestart met een pilotopstelling van de firma Bluetec in Venlo om met behulp van gas doorlatende membranen een vloeibare meststof terug te winnen (ammoniumsulfaat) uit de deelstroom van Venlo. Door middel van een pH verhoging aan de voedingskant van de membranen zal het ammonium naar de gasfase overgaan en door de membranen heen naar de zure oplossing migreren zonder dat hiervoor extra druk noodzakelijk is. Daar zal het ammonium zich binden met het sulfaat tot de meststof. Er zijn diverse membranen getest, hydrofobe (waterafstotend) en hydrofiële (waterminnend) membranen. Begin 2019 wordt de pilot voortgezet en zal er meer verdiepend onderzoek uitgevoerd worden.

IMD rwzi Weert onderzoek

Samen met het bedrijf IMD zijn er in 2018 testen gedaan bij de rwzi Weert. Om de ingaande influent stroom in kaart te brengen en te bekijken of het mogelijk is om potentiële versturende stoffen voor het biologische proces vroegtijdig te kunnen ontdekken. De rwzi Weert heeft de afgelopen jaren vaker te kampen gehad met procesverstoringen die soms langdurig een verslechtert zuiveringsresultaat tot gevolg hebben gehad. Eind 2019 zal WBL bij de rwzi Weert een andere zuiveringsprincipe gaan toepassen, namelijk Nereda. Hoe dit systeem zal reageren op de procesverstoringen is onduidelijk en het is gewenst om eerder op de hoogte te zijn van verstoringen. IMD is een bedrijf dat meetapparatuur levert om rioolwater te kwalificeren op basis van troebelheid, pH en geleidbaarheid. De sensoren meten het ingaande water met o.a. een UV-VIS meting. Het is lastig gebleken om de diverse metingen te koppelen met de daadwerkelijke analyse van versturende stoffen in het influent. In de testperiode zijn ook geen echte biologische verstoringen voorgekomen. In 2019/2020 zal er nog meer onderzoek plaatsvinden om beter te kunnen anticiperen op de aanvoer vanuit het stelsel.

Tabel 1

Jaar van inbedrijfname en ontwerpcapaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallaties in 2018

Rwzi	Jaar in bedrijf	Ontwerpcapaciteit				
		Biologisch (i.e.)		Hydraulisch (m ³ /uur)		
		BZV 54 i.e.	TZV150 i.e.	Biologie	Bergbezinkbassin	Totaal
Gennep	1990	58.000	69.904	1.250	1.900	3.150
Hoensbroek	1974 / 1990	240.000	289.136	9.000	9.500	18.500
Kerkrade	1973 / 2004	75.000	90.395	4.050		4.050
Maastricht-Bosscherveld	1994	100.000	120.496	3.000	3.270	6.270
Maastricht-Heugem	1975/2000	62.000	74.709	4.250		4.250
Maastricht-Limmel	1987/2003	111.110	147.787	3.800	2.062	5.862
Meijel	1977/1992	12.000	14.416	400		400
Panheel	1984	25.000	30.192	625	1.310	1.935
Rimburg	1973	75.000	90.395	2.240	860	3.100
Roermond	1985/2003	150.700	206.811	7.000	4.406	11.406
Simpelveld	1966/1981/2016	9.138	11.880	650	300	950
Stein	1984	30.000	36.176	825	1.540	2.365
Susteren	1984/1997/2011	210.650	292.400	7.000	6.750	13.750
Venlo	1976/1996	279.600	307.813	7.500	7.500	15.000
Venray	1979/2010	54.700	71.200	4.800		4.800
Weert	1990	100.000	120.496	3.000	3.000	6.000
Wijlre	1978	48.000	57.845	1.400	1.400	2.800
Totaal per 31-12-2018		1.640.898	2.032.051	60.790	43.798	104.588

Tabel 2

Aanvoer uit het rioolstelsel (influent)
en de belasting van de biologie (ontvangen influent of voorbezonken influent) van de installaties in 2018
 (na correctie op uitschieters in de meetresultaten)

Rwzi	Influent				Ontvangen Influent				Voorbezonken influent			
	Gemiddeld		Maatgevend		Gemiddeld		Maatgevend		Gemiddeld		Maatgevend	
	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.	BZV ₅₄ i.e.	TZV ₁₅₀ i.e.
Gennep	35.441	48.396	43.001	58.200	35.281	47.842	42.936	56.929				
Hoensbroek	160.307	208.383	204.833	265.977	160.307	208.383	204.833	265.977				
Kerkrade	50.083	55.956	63.993	68.442	50.083	55.956	63.993	68.442				
Maastricht-B'veld	70.020	81.967	90.879	103.952	69.921	81.863	90.837	103.801				
Maastricht-Heugem	25.317	36.187	31.433	43.205	25.317	36.187	31.433	43.205				
Maastricht-Limmel	96.711	124.500	124.436	161.238	96.711	124.197	124.436	160.296	47.167	74.533	58.135	90.368
Meijel	7.715	8.919	10.193	11.400	7.715	8.919	10.193	11.400				
Panheel	30.442	41.712	39.043	56.695	30.391	40.253	39.782	54.796	22.182	27.476	28.439	33.288
Rimburg	37.838	46.263	52.484	60.838	37.838	46.263	52.484	60.838				
Roermond	144.141	200.934	180.552	253.539	146.959	200.705	186.644	252.810	101.035	142.083	130.201	174.679
Simpelveld	7.605	9.844	10.672	12.865	7.605	9.844	10.672	12.865				
Stein	23.504	32.305	29.616	38.824	23.110	31.759	29.393	38.528	12.627	18.997	17.059	23.992
Susteren	211.486	252.167	260.647	324.210	211.364	252.053	260.477	323.853	153.660	170.399	195.614	217.402
Venlo	236.282	312.890	296.144	380.121	235.297	310.278	294.933	373.399				
Venray	53.807	65.021	63.488	76.695	53.807	65.021	63.488	76.695	41.114	50.141	49.009	57.793
Weert	92.589	113.552	119.162	163.025	92.418	112.316	118.885	159.322	62.064	67.770	84.343	85.063
Wijlre	47.705	49.684	66.607	60.813	47.705	49.471	66.607	60.501	19.846	23.947	27.556	29.320
Totaal	1.330.995	1.688.679	1.687.185	2.140.037	1.331.829	1.681.310	1.692.026	2.123.656	459.696	575.346	590.357	711.905

Tabel 3

Geloosde hoeveelheden vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallaties

Rwzi	Lozing op	Coördinaten (X-Y) lozingspunt	Hoeveelheid biologisch gezuiverd water bij bemonstering in 2018		Geloosde hoeveelheid in 2018			
					Biologisch gezuiverd water	Biologisch gezuiverd water	Voorbezonden afvalwater (RWA buffer)	Totaal
			m ³ /etmaal		m ³ /etmaal	m ³ /jaar x 10 ³		
Gem.	Max.	Gem.	Totaal	Totaal				
Gennep	Niers	195.034 - 413.170	8.635	27.576	10.002	3.651	277	3.927
Hoensbroek	Caumerbeek	192.140 - 325.010	63.435	162.507	61.622	22.492	304	22.796
Kerkrade	Anselderbeek	201.684 - 322.025	9.397	31.338	10.493	3.830		3.830
Maastricht-B'veld	Zuid-Willemsvaart	afstandcijfer 0,280	13.207	49.189	13.546	4.944	38	4.982
Maastricht-Heugem	Zeep	177.958 - 314.043	11.331	38.095	13.663	4.987		4.987
Maastricht-Limmel	Maas	afstandcijfer 15,040	25.967	66.035	27.761	10.133	155	10.287
Meijel	Haaglossing	188.825 - 373.458	1.652	7.114	1.371	501		501
Panheel	Slijbeek	189.479 - 353.624	7.900	15.986	6.562	2.395	116	2.511
Rimburg	Worm	204.679 - 325.777	7.432	19.590	8.466	3.090	10	3.100
Roermond	Maasnielderbeek	197.215 - 358.478	37.590	125.285	35.890	13.100	289	13.388
Simpelveld	Eijserbeek	195.987 - 315.938	3.012	9.145	3.159	1.153	3	1.156
Stein	Ur	180.716 - 331.674	7.398	18.137	6.933	2.531	105	2.635
Susteren	Vloedgraaf	186.380 - 341.620	48.767	144.381	47.625	17.383	271	17.654
Venlo	Maas	afstandcijfer 109,540	59.532	148.593	60.737	22.169	803	22.972
Venray	Smakterveld	196.833 - 396.039	10.948	22.632	14.667	5.353		5.353
Weert	Zuid-Willemsvaart	afstandcijfer 59,940	19.646	52.557	19.706	7.193	363	7.556
Wijlre	Geul	190.736 - 315398	10.603	28.159	11.006	4.017	85	4.102
					353.209	128.921	2.818	131.740

Tabel 4a

Influent en effluent (inclusief buffers)
Toevoer en afvoer van zuurstofbindende stoffen, chemisch zuurstofverbruik, biochemisch zuurstofverbruik en Kjeldahl-stikstof in 2018
 (berekend in kg/jaar op basis van alle beschikbare meetresultaten)

Rwzi	TZV ₁₅₀ i.e.			CZV (kg/j)			BZV (kg/j)			Kjeldahl-stikstof (kg/j)		
	influent	effluent	Reductie in %	Influent	effluent	Reductie in %	Influent	effluent	Reductie in %	Influent	effluent	Reductie in %
Gennep	48.396	3.823	92,1	1.701.558	135.758	92,0	698.544	20.937	97,0	207.463	16.098	92,2
Hoensbroek	213.365	19.613	90,8	8.075.729	687.723	91,5	3.224.520	88.923	97,2	789.062	84.478	89,3
Kerkrade	58.229	2.231	96,2	2.332.237	85.031	96,4	987.128	9.147	99,1	187.262	8.121	95,7
Maastricht-B'veld	87.571	3.532	96,0	3.335.817	132.048	96,0	1.468.872	16.641	98,9	319.192	13.420	95,8
Maastricht-Heugem	37.605	3.492	90,7	1.194.219	100.075	91,6	533.834	9.646	98,2	189.208	19.942	89,5
Maastricht-Limmel	129.619	9.477	92,7	4.913.876	328.011	93,3	1.973.734	43.792	97,8	477.633	41.768	91,3
Meijel	9.774	561	94,3	380.930	21.827	94,3	165.013	2.800	98,3	33.739	1.945	94,2
Panheel	46.617	5.375	88,5	1.856.722	171.641	90,8	620.001	36.051	94,2	152.202	26.837	82,4
Rimburg	47.231	2.473	94,8	1.878.814	99.971	94,7	745.778	7.093	99,0	154.717	7.757	95,0
Roermond	210.149	27.212	87,1	8.267.512	930.323	88,7	2.968.074	103.937	96,5	708.560	122.437	82,7
Simpelveld	10.675	840	92,1	393.531	31.247	92,1	162.362	4.413	97,3	41.772	3.228	92,3
Stein	32.305	4.853	85,0	1.243.709	146.242	88,2	483.826	31.714	93,4	114.874	26.145	77,2
Susteren	268.532	19.114	92,9	11.053.506	709.511	93,6	4.300.473	106.614	97,5	798.385	73.736	90,8
Venlo	325.184	30.260	90,7	11.915.847	1.077.228	91,0	4.931.987	98.767	98,0	1.288.393	126.808	90,2
Venray	65.800	3.708	94,4	2.345.664	149.692	93,6	1.060.538	10.848	99,0	275.031	11.670	95,8
Weert	132.199	13.069	90,1	5.342.100	450.183	91,6	1.895.400	108.682	94,3	414.837	58.062	86,0
Wijlre	50.783	3.582	92,9	2.084.544	150.744	92,8	940.263	25.475	97,3	152.264	9.922	93,5
Totaal	1.774.033	153.216	91,4	68.316.316	5.407.255	92,1	27.160.348	725.482	97,3	6.304.593	652.373	89,7

Berekening:

TZV 150-i.e.:

influent/effluent: $Qx(CZV+4,57xKj-N)/150$

kg CZV/BZV/Kj-N:

 $365 \times \text{som van}(\text{concentratie per waarneming} \times \text{debiet per waarneming}) / \text{aantal waarnemingen}$

Tabel 5a

Influent en effluent (inclusief buffers)
Toevoer en afvoer van totaal-fosfor en totaal-stikstof in 2018
 (berekend in kg/jaar op basis van alle beschikbare meetresultaten)

Rwzi	Totaal fosfor			Totaal stikstof		
	Influent	Effluent	Reductie in %	Influent	Effluent	Reductie in %
Genep	21.831	4.130	81,1	211.291	31.619	85,0
Hoensbroek	88.357	7.857	91,1	805.813	114.177	85,8
Kerkrade	20.509	865	95,8	188.746	11.517	93,9
Maastricht-B'veld	35.058	5.857	83,3	322.355	18.137	94,4
Maastricht-Heugem	20.485	3.236	84,2	198.304	26.760	86,5
Maastricht-Limmel	52.002	7.257	86,0	482.821	93.015	80,7
Meijel	4.701	277	94,1	33.867	3.718	89,0
Panheel	19.029	13.808	27,4	152.751	67.613	55,7
Rimburg	21.370	1.443	93,2	156.187	12.633	91,9
Roermond	81.774	6.869	91,6	722.849	178.636	75,3
Simpelveld	4.642	389	91,6	44.041	7.929	82,0
Stein	12.631	2.391	81,1	117.693	64.149	45,5
Susteren	101.749	12.135	88,1	815.457	122.122	85,0
Venlo	183.194	7.978	95,6	1.316.636	240.032	81,8
Venray	33.265	817	97,5	275.579	24.916	91,0
Weert	47.456	9.420	80,2	419.390	118.507	71,7
Wijlre	20.386	1.753	91,4	156.514	36.559	76,6
Totaal	768.438	86.481	88,7	6.420.294	1.172.038	81,7

Berekening:

kg totaal fosfor; totaal stikstof:

365 x som van (concentratie per waarneming x debiet per waarneming) / aantal waarnemingen

Tabel 4b

Ontvangen influent en biologisch gezuiverd water (exclusief buffers)
Toevoer en afvoer van zuurstofbindende stoffen, chemisch zuurstofverbruik, biochemisch zuurstofverbruik en Kjeldahl-stikstof in 2018
 (berekend in kg/jaar op basis van alle beschikbare meetresultaten)

Rwzi	TZV ₁₅₀ i.e.			CZV			BZV			Kjeldahl-stikstof		
	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %
Gennep	47.842	3.270	93,2	1.683.109	117.309	93,0	695.386	15.301	97,8	204.872	13.508	93,4
Hoensbroek	213.365	19.613	90,8	8.075.729	687.723	91,5	3.224.520	88.923	97,2	789.062	84.478	89,3
Kerkrade	58.229	2.231	96,2	2.332.237	85.031	96,4	987.128	9.147	99,1	187.262	8.121	95,7
Maastricht-B'veld	87.472	3.433	96,1	3.332.584	128.815	96,1	1.467.009	15.709	98,9	318.710	12.938	95,9
Maastricht-Heugem	37.605	3.492	90,7	1.194.219	100.075	91,6	533.834	9.646	98,2	189.208	19.942	89,5
Maastricht-Limmel	129.327	9.185	92,9	4.903.109	317.244	93,5	1.973.734	39.278	98,0	476.483	40.618	91,5
Meijel	9.774	561	94,3	380.930	21.827	94,3	165.013	2.800	98,3	33.739	1.945	94,2
Panheel	45.220	3.978	91,2	1.815.380	130.299	92,8	599.005	15.055	97,5	144.508	19.143	86,8
Rimburg	47.231	2.473	94,8	1.878.814	99.971	94,7	745.778	7.093	99,0	154.717	7.757	95,0
Roermond	209.681	26.745	87,2	8.250.414	913.225	88,9	2.958.428	98.150	96,7	706.701	120.578	82,9
Simpelveld	10.675	840	92,1	393.531	31.247	92,1	162.362	4.413	97,3	41.772	3.228	92,3
Stein	31.759	4.308	86,4	1.227.526	130.059	89,4	476.371	24.259	94,9	111.876	23.147	79,3
Susteren	268.423	19.005	92,9	11.050.494	706.499	93,6	4.298.123	105.204	97,6	797.744	73.095	90,8
Venlo	320.785	26.477	91,7	11.772.470	933.851	92,1	4.875.565	62.220	98,7	1.267.071	112.862	91,1
Venray	65.800	3.708	94,4	2.345.664	149.692	93,6	1.060.538	10.848	99,0	275.031	11.670	95,8
Weert	130.357	11.428	91,2	5.276.453	384.536	92,7	1.884.301	84.556	95,5	407.137	52.773	87,0
Wijlre	50.574	3.372	93,3	2.076.879	143.079	93,1	940.263	24.197	97,4	151.433	9.092	94,0
Totaal	1.764.119	144.120	91,8	67.989.543	5.080.482	92,5	27.047.358	616.800	97,7	6.257.325	614.893	90,2

Berekening:

TZV 150-i.e.:

influent/effluent: $Q_x(CZV+4,57 \times Kj-N)/150$

kg CZV/BZV/Kj-N:

 $365 \times \text{som van}(\text{concentratie per waarneming} \times \text{debiet per waarneming}) / \text{aantal waarnemingen}$

Tabel 5b

Ontvangen influent en biologisch gezuiverd water (exclusief buffers)
Toevoer en afvoer van totaal-fosfor en totaal-stikstof in 2018
 (berekend in kg/jaar op basis van alle beschikbare meetresultaten)

Rwzi	Totaal fosfor			Totaal stikstof		
	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %	Ontvangen influent	Biologisch gezuiverd water	Reductie in %
Gennep	21.545	3.844	82,2	208.650	28.978	86,1
Hoensbroek	88.357	7.857	91,1	805.813	114.177	85,8
Kerkrade	20.509	865	95,8	188.746	11.517	93,9
Maastricht-B'veld	34.998	5.797	83,4	321.812	17.594	94,5
Maastricht-Heugem	20.485	3.236	84,2	198.304	26.760	86,5
Maastricht-Limmel	51.863	7.118	86,3	481.663	91.857	80,9
Meijel	4.701	277	94,1	33.867	3.718	89,0
Panheel	18.165	12.944	28,7	144.923	59.785	58,7
Rimburg	21.370	1.443	93,2	156.187	12.633	91,9
Roermond	81.553	6.647	91,8	720.955	176.743	75,5
Simpelveld	4.642	389	91,6	44.041	7.929	82,0
Stein	12.307	2.066	83,2	114.400	60.719	46,9
Susteren	101.693	12.080	88,1	814.810	121.475	85,1
Venlo	180.463	5.248	97,1	1.294.000	217.396	83,2
Venray	33.265	817	97,5	275.579	24.916	91,0
Weert	46.588	8.552	81,6	410.837	109.954	73,2
Wijlre	20.252	1.618	92,0	155.556	35.601	77,1
Totaal	762.755	80.798	89,4	6.370.143	1.121.750	82,4

Berekening:

kg totaal fosfor; totaal stikstof:

365 x som van (concentratie per waarneming x debiet per waarneming) / aantal waarnemingen

Tabel 6

Vergelijking van de kwaliteit van het geloosde water met de normen uit het activiteitenbesluit en/of de maatwerkvoorschriften geldend in 2018
(Zomer en Winter betreft periode gemiddelde en Jaar is voortschrijdend jaargemiddelde)

Rwzi	CZV	BZV	Onopgeloste bestanddelen	P totaal			N totaal			Aantal overschrijdingen
	aantal overschrijdingen	aantal overschrijdingen	aantal overschrijdingen	aantal overschrijdingen			aantal overschrijdingen			
Jaarbemonsteringsfrequentie:24										
Meijel	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-effluentlozing				0	0	0	0	0	0	
Panheel	0	0	0	Jaar			Jaar			0
-totale lozing				0			0			
Simpelveld	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-effluentlozing				0	0	0	0	0	0	
Stein	0	1	1	Jaar			Jaar			2
-totale lozing				0			0			
Jaarbemonsteringsfrequentie:48										
Gennep	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	1
-totale lozing				0	0	0	0	1	0	
Kerkrade	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-effluentlozing				0	0	0	0	0	0	
Maastricht- Heugem	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-effluentlozing				0	0	0	0	0	0	
Rimburg	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-totale lozing				0	0	0	0	0	0	
Venray	0	0	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	0
-effluent lozing				0	0	0	0	0	0	
Wijre	1	2	0	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	4
-totale lozing				0	0	0	1	0	0	
Jaarbemonsteringsfrequentie:60										
Hoensbroek	0	1	2	Zomer	Winter	Jaar	Zomer	Winter	Jaar	3
-totale lozing				0	0	0	0	0	0	
Roermond	0	0	0	Jaar			Jaar			0
-totale lozing				0			0			
Susteren	0	1	2	Jaar			Jaar			3
-totale lozing				0			0			
Rijkslozers:										
Jaarbemonsteringsfrequentie:var.										
(1ste getal achter rwzi naam is bemonsteringsfrequentie regulier, 2de getal is bemonsteringsfrequentie BZV en Kjeldahl stikstof voor vaststellen Rijksheffing)										
Maastricht- B'veld (53/53)	0	0	0	Kalenderjaar gemiddelde			Kalenderjaar gemiddelde			0
-totale lozing				0			0			
Venlo (60/204)	0	0	0	Kalenderjaar gemiddelde			Kalenderjaar gemiddelde			5
-totale lozing				0			5			
Maastricht- Limmel (60/120)	0	0	0	Kalenderjaar gemiddelde			Kalenderjaar gemiddelde			0
-totale lozing				0			0			
Weert (48/264)	0	3	2	Kalenderjaar gemiddelde			Kalenderjaar gemiddelde			5
-totale lozing				0			0			
									Totaal	23

Tabel 7

Sibafvoergegevens 2018

Uit rwzi	Avoer als								Avoer als								Avoer als :								Avoer als:											
	Ontwaterd silb naar								Gedroogd silb naar								Ingedikt silb naar								Surplus silb naar											
	Drogers-intern / tijd. opsl.				SNB Moerdijk		Indaver België		Cementindustrie								Rwzi's								Rwzi's											
	Wessem/Haven MST		SST		Product		Silb d.s.		CBR Lixhe		CBR Antoing		ENCI		Via Wessem/Haven MST		HNS		RRM		BSS		SST		VNL		WLR		LMM		BDS		LMM			
	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.	Product	Silb d.s.				
Abdissenbosch																47.764	1.572	2.061	76			4.477	161	1.848	58			2.032	66							
Gennep																								23.183	745											
Hoensbroek	7.686	1.861	5.434	1.330	7.894	1.890	6.260	1.506																												
Kerkrade																														251.800	1.031					
Maastricht-Bveld	717	153	12	2	1.731	374	2.870	617														1.049	33					3.453	107							
Maastricht-Heugem																																		145.266	1.263	
Maastricht-Limmel	3.785	971	5.897	1.530	3.449	815	1.099	296																												
Meijel																								5.838	133											
Parheel																	1.049	31				12.437	306													
Rimburg																															169.157	674				
Roermond	2.594	710	5.507	1.516	4.793	1.217	565	152																												
Simpelveld															254	7											6.568	265								
Stein																																				
Susteren	3.480	925			324	94			1.427	1.305	56	51	5.051	4.654	2.460	2.265			403	10			23.235	551												
Venlo	31	9			7.649	2.146	10.564	2.992																												
Venray																							68	2	36.712	1.082										
Weert																							37.223	777	30.465	608			110	2						
Wijre																	2.690	77					2.756	93					25.129	827						
Totaal rwzi	18.293	4.629	16.850	4.378	25.840	6.536	21.358	5.561	1.427	1.305	56	51	5.051	4.654	2.460	2.265	50.708	1.656	3.549	118	0	0	81.245	1.923	98.046	2.625	6.568	265	30.724	1.002	420.957	1.705	145.266	1.263		

Tabel 7

Slibafvoergegevens 2018

Uit rwzi	Afvoer als							
	Ontwaterd slib naar							
	Drogers-intern / tijd. opsl.				SNB Moerdijk		Indaver België	
	Wessem/Haven MST		SST		Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.
	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.				
Abdissenbosch								
Gennep								
Hoensbroek	7.686	1.861	5.434	1.330	7.894	1.890	6.260	1.506
Kerkrade								
Maastricht-B'veld	717	153	12	2	1.731	374	2.870	617
Maastricht-Heugem								
Maastricht-Limmel	3.785	971	5.897	1.530	3.449	815	1.099	296
Meijel								
Panheel								
Rimburg								
Roermond	2.594	710	5.507	1.516	4.793	1.217	565	152
Simpelveld								
Stein								
Susteren	3.480	925			324	94		
Venlo	31	9			7.649	2.146	10.564	2.992
Venray								
Weert								
Wijlre								
Totaal rwzi	18.293	4.629	16.850	4.378	25.840	6.536	21.358	5.561

Tabel 7

Slibafvoergegevens 2018

Uit rwzi	Afvoer als							
	Gedroogd slib naar							
	Cementindustrie							
	CBR Lixhe		CBR Antoing		ENCI		Via Wessem/Haven MST	
	Product	Slib d.s.	product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.
Abdissenbosch								
Gennep								
Hoensbroek								
Kerkrade								
Maastricht-B'veld								
Maastricht-Heugem								
Maastricht-Limmel								
Meijel								
Panheel								
Rimburg								
Roermond								
Simpelveld								
Stein								
Susteren	1.427	1.305	56	51	5.051	4.654	2.460	2.265
Venlo								
Venray								
Weert								
Wijlre								
Totaal rwzi	1.427	1.305	56	51	5.051	4.654	2.460	2.265

Tabel 7

Slibafvoergegevens 2018

Uit rwzi	Afvoer als :														Afvoer als:			
	Ingedikt slib naar														Surplus slib naar			
	Rwzi's														Rwzi's			
	HNS		RRM		BSS		SST		VNL		WLR		LMM		BDS		LMM	
	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.	Product	Slib d.s.
Abdissenbosch	47.764	1.572	2.061	76			4.477	161	1.848	58			2.032	66				
Gennep									23.183	745								
Hoensbroek																		
Kerkrade															251.800	1.031		
Maastricht-B'veld							1.049	33					3.453	107				
Maastricht-Heugem																	145.266	1.263
Maastricht-Limmel																		
Meijel									5.838	133								
Panheel			1.049	31			12.437	306										
Rimburg															169.157	674		
Roermond																		
Simpelveld	254	7										6.568	265					
Stein			403	10			23.235	551										
Susteren																		
Venlo																		
Venray							68	2	36.712	1.082								
Weert			36	1			37.223	777	30.465	608			110	2				
Wijlre	2.690	77					2.756	93					25.129	827				
Totaal rwzi	50.708	1.656	3.549	118	0	0	81.245	1.923	98.046	2.625	6.568	265	30.724	1.002	420.957	1.705	145.266	1.263

Tabel 8

Zware metalen in het effluent in het jaar 2018

(na herberekening volgens Volkert Bakker methode bij analysesresultaten kleiner dan de rapportagegrens. Indien alle meetwaarden lager dan rapportagegrens zijn dan is rapportagewaarde 0 µ/l en kg/jaar)

Rwzi	Gemiddelde concentratie zware metalen (µg/l)								Hoeveelheid zware metalen (kg /jaar)								totaal
	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	2018
Gennepe	2,67	0,00	1,03	6,71	0,41	5,20	0,66	94,14	9,3	0,0	3,6	23,3	1,4	18,1	2,0	327,1	384,8
Hoensbroek	1,57	0,00	1,01	2,99	0,02	2,78	1,75	38,66	33,6	0,0	21,6	63,8	0,3	59,3	37,0	826,1	1.041,8
Kerkrade	1,94	0,00	1,05	0,00	0,00	1,84	0,00	39,36	6,4	0,0	3,5	0,0	0,0	6,1	0,0	130,2	146,2
Maastricht-B'veld	1,48	0,00	0,82	0,30	0,01	0,35	0,21	50,86	8,4	0,0	4,7	1,7	0,0	2,0	1,0	289,3	307,1
Maastricht-Heugem	3,73	0,00	1,31	0,00	0,01	0,00	0,89	22,35	15,6	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	4,0	93,3	118,4
Maastricht-Limmel	1,97	0,00	3,26	3,75	0,01	5,82	1,03	67,28	19,3	0,0	31,9	36,6	0,1	56,9	10,0	658,0	812,9
Meijel	1,05	0,00	0,64	3,67	0,00	4,46	1,17	84,14	1,1	0,0	0,7	3,7	0,0	4,5	1,0	85,6	96,6
Panheel	1,84	0,00	0,47	6,82	0,00	0,77	0,00	37,86	6,1	0,0	1,6	22,8	0,0	2,6	0,0	126,5	159,5
Rimburg	2,76	0,00	3,85	0,00	0,01	22,70	0,00	68,30	5,6	0,0	7,8	0,0	0,0	46,3	0,0	139,2	198,9
Roermond	2,39	0,00	4,49	6,03	0,02	10,98	4,95	97,98	38,0	0,0	71,5	96,0	0,2	174,8	79,0	1.558,8	2.018,3
Simpelveld	1,52	0,00	0,00	0,00	0,01	2,70	1,10	59,16	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	1,0	79,8	86,5
Stein	1,49	0,10	1,66	9,50	0,01	5,34	4,69	96,69	5,5	0,4	6,1	35,0	0,1	19,7	17,0	356,5	440,3
Susteren	2,53	0,00	1,45	4,86	0,01	3,99	1,47	40,40	46,1	0,0	26,3	88,5	0,2	72,7	27,0	735,3	996,0
Venlo	1,70	0,00	8,66	4,29	0,02	57,92	1,36	74,91	39,8	0,0	203,3	100,5	0,5	1.358,8	32,0	1.757,2	3.492,1
Venray	2,25	0,00	0,00	4,94	0,00	8,41	0,00	36,80	9,1	0,0	0,0	19,9	0,0	33,9	0,0	148,1	210,9
Weert	1,63	0,00	2,45	4,95	0,01	16,81	1,30	68,28	10,3	0,0	15,6	31,4	0,1	106,8	8,0	433,6	605,8
Wijlre	2,11	0,00	0,72	0,00	0,01	3,24	0,00	28,40	6,9	0,0	2,4	0,0	0,0	10,6	0,0	92,9	112,8
Totaal																	11.229,0
Gemiddelde (gew.)	2,00	0,00	3,28	4,13	0,03	16,14	1,74	61,13									
Gemiddelde (rek.)	2,04	0,01	1,93	3,46	0,03	9,02	1,21	59,15	15,5	0,0	23,9	30,8	0,2	116,3	12,9	461,0	

Tabel 9

Zware metalen in het afgevoerde slib in het jaar 2018

Rwzi	Concentratie zware metalen (mg/kg drogestof)									Hoeveelheid zware metalen (kg/jaar)							Totaal	
	Slibafvoer ton d.s.	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	2018
Hoensbroek	5.257	5,34	0,45	23	121	0,38	18	58	672	28,1	2,4	121,4	636,1	2,0	93,6	303,9	3.532,7	4.720,1
Maastricht-B'veld	1.144	4,13	0,51	19	117	0,45	14	67	946	4,7	0,6	22,1	133,8	0,5	15,4	77,1	1.081,9	1.336,2
Maastricht-Limmel	2.082	5,29	0,72	26	122	0,42	16	57	828	11,0	1,5	54,7	253,9	0,9	34,1	118,0	1.723,5	2.197,7
Roermond	2.079	4,10	0,33	27	288	0,49	29	43	611	8,5	0,7	55,9	598,7	1,0	60,7	88,4	1.270,2	2.084,1
Susteren ontwatering	1.019	4,59	1,25	33	226	0,50	23	64	942	4,7	1,3	33,4	230,3	0,5	23,2	65,0	959,8	1.318,2
Susteren droging	8.274	4,99	1,00	34	212	0,49	23	56	838	41,3	8,3	283,0	1.754,2	4,1	192,8	463,4	6.933,9	9.680,8
Venlo	5.147	4,98	0,87	148	519	0,69	168	91	1.483	25,6	4,5	761,7	2.671,0	3,6	864,6	465,8	7.632,3	12.429,0
Totaal / gemiddeld	25.001	5,0	0,8	53	251	0,5	51	63	925	123,9	19,2	1.332,3	6.278,0	12,5	1.284,5	1.581,4	23.134,3	33.766,1

Tabel 10

Totaal aan afvoer zware metalen (kg/jaar) in het jaar 2018

Rwzi	As		Cd		Cr		Cu		Hg		Ni		Pb		Zn		Totaal		Totaal
	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	Effl.	Slib	2018
Gennep	9,3		0,0		3,6		23,3		1,4		18,1		2,0		327,1		384,8		384,8
Hoensbroek	33,6	28,1	0,0	2,4	21,6	121,4	63,8	636,1	0,3	2,0	59,3	93,6	37,0	303,9	826,1	3.532,7	1.041,8	4.720,2	5.762,0
Kerkrade	6,4		0,0		3,5		0,0		0,0		6,1		0,0		130,2		146,2		146,2
Maastricht- B'veld	8,4	4,7	0,0	0,6	4,7	22,1	1,7	133,8	0,0	0,5	2,0	15,4	1,0	77,1	289,3	1.081,9	307,1	1.336,1	1.643,2
Maastricht- Heugem	15,6		0,0		5,5		0,0		0,0		0,0		4,0		93,3		118,4		118,4
Maastricht- Limmel	19,3	11,0	0,0	1,5	31,9	54,7	36,6	253,9	0,1	0,9	56,9	34,1	10,0	118,0	658,0	1.723,5	812,9	2.197,6	3.010,5
Meijel	1,1		0,0		0,7		3,7		0,0		4,5		1,0		85,6		96,6		96,6
Panheel	6,1		0,0		1,6		22,8		0,0		2,6		0,0		126,5		159,5		159,5
Rimburg	5,6		0,0		7,8		0,0		0,0		46,3		0,0		139,2		198,9		198,9
Roermond	38,0	8,5	0,0	0,7	71,5	55,9	96,0	598,7	0,2	1,0	174,8	60,7	79,0	88,4	1.558,8	1.270,2	2.018,3	2.084,1	4.102,4
Simpelveld	2,1		0,0		0,0		0,0		0,0		3,6		1,0		79,8		86,5		86,5
Stein	5,5		0,4		6,1		35,0		0,1		19,7		17,0		356,5		440,3		440,3
Susteren	46,1	46,0	0,0	9,5	26,3	316,4	88,5	1.984,4	0,2	4,6	72,7	216,0	27,0	528,4	735,3	7.893,7	996,0	10.999,0	11.995,0
Venlo	39,8	25,6	0,0	4,5	203,3	761,7	100,5	2.671,0	0,5	3,6	1.358,8	864,6	32,0	465,8	1.757,2	7.632,3	3.492,1	12.429,1	15.921,2
Venray	9,1		0,0		0,0		19,9		0,0		33,9		0,0		148,1		210,9		210,9
Weert	10,3		0,0		15,6		31,4		0,1		106,8		8,0		433,6		605,8		605,8
Wijlre	6,9		0,0		2,4		0,0		0,0		10,6		0,0		92,9		112,8		112,8
Totaal effl. c.q. slib	263,3	123,9	0,4	19,2	405,8	1.332,2	523,3	6.277,9	3,0	12,6	1.976,5	1.284,4	219,0	1.581,6	7.837,6	23.134,3	11.229,0	33.766,1	
Totaal per metaal	387,2		19,6		1.738,0		6.801,2		15,6		3.260,9		1.800,6		30.971,9				44.995,1

Tabel 11

Energiehoeveelheden in 2018

Rwzi	Inkoop			Duurzame energie productie			Totaal primair energieverbruik [GJ]		Aandeel duurzaam opgewekt	Verbruik beluchting			Primair energieverbruik		TZV verw. (rwzi)
	Elektra	Aardgas	HBO	Zonne- energie	Biogas productie	Nuttig verbruik biogas	Totaal	Per ton TZV verw.(rwzi)		%	Elektra	Aardgas	Rioolgas	Beluchting [GJ]	
	kWh/jaar	m ³ / jaar	l/jaar	kWh/jaar	m ³ / jaar	m ³ / jaar			kWh/jaar		m ³ / jaar	m ³ / jaar	Beluchting totaal	Per ton TZV verw.(bel.)	Ton/ jaar
Abdissenbosch	83.659	841					780								
Gennepe	1.261.564	5.358		392			11.524	259	0%	841.783			7.576	170	45
Hoensbroek	8.488.082	134		10.071			76.397	394	0%	6.530.654			58.776	303	194
Kerkrade	1.868.131	0	2.897	1.182			16.937	302	0%	1.599.482			14.395	257	56
Maastricht- B'veld	2.372.747	8.972					21.639	257	0%	1.737.359			15.636	186	84
Maastricht- Heugem	1.726.212	2.130		15.442			15.603	457	1%	833.417			7.501	220	34
Maastricht- Limmel	2.524.051	8.025		335	1.121.614	992.419	46.094	384	57%	1.373.919			12.365	103	120
Meijel	214.470	0		3.019			1.930	210	1%	140.710			1.266	137	9
Panheel	179.041	76.086			151.272	151.272	7.544	183	47%	0	65.067	141.205	5.349	130	41
Rimburg/Abd.bosch	1.330.784	1.850					12.036	269	0%	989.146			8.902	199	45
Roermond	2.843.330	20.520		274	1.398.154	1.322.841	57.062	312	57%	2.182.793			19.645	107	183
Simpelveld	762.257	3.713					6.978	710	0%	240.691			2.166	220	10
Stein	273.077	51.210			222.060	222.060	9.252	337	56%	0	33.909	170.939	5.056	184	27
Susteren	5.800.448	4.320			1.521.206	1.514.848	87.637	351	40%	3.256.329			29.307	118	249
Venlo	9.215.261	22.540		1.700	1.759.442	1.751.989	124.472	422	33%	8.269.190			74.423	252	295
Venray	802.319	45		5.467	513.499	513.499	19.187	309	63%	1.351.050			12.159	196	62
Weert	1.936.834	420			726.294	658.899	32.797	275	52%	1.908.514			17.177	144	119
Wijlre	655.162	42.525			500.157	403.961	16.655	356	70%	666.494			5.998	128	47
Rioolgemalen	5.245.401						47.209		0%						
Totaal rwzi's	42.337.426	248.688	2.897	37.882	7.913.698	7.531.788	564.522	348	31,1%	31.921.530	98.976	312.144	297.699	184	1.621
Totaal rwzi's + rioolgemalen	47.582.827			37.882			611.731	377	28,7%						
Primair [GJ] rwzi's + gemalen	428.245	7.871	124	341	184.389	175.491				287.294	3.133	7.273			

Droger Susteren	1.732.749	2.120.206					82.699								
Primair [GJ]	15.595	67.105		0%			82.699		0%						

Totaal primair energieverbruik van een installatie [GJ/j] =(elektra : totaal kWh/j x 0,009) + (aardgas : totaal m³/j x 0,03165) + (HBO : totaal l/j x 0,0427) + (rioolgas : totaal m³/j x 0,0233);
Opm.: Droger Susteren valt niet onder de meerjarenafpraak MJA3

Tabel 12

Ontvangen influent (na correctie op uitschieters) en biologisch gezuiverd water, verwijderingspercentage vanaf 2014 t/m 2018 :

Rwzi	TZV i.e. ontvangen influent					TZV i.e. biologisch gezuiverd water					Verwijderingspercentage				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	47.493	44.668	39.250	47.540	47.842	4.122	6.247	2.857	3.304	3.270	91,3	86,0	92,7	93,1	93,2
Heerlen	27.980	25.786				1.491	1.191				94,7	95,4			
Hoensbroek	180.043	189.859	200.317	210.311	208.383	15.163	19.251	19.542	15.683	19.613	91,6	89,9	90,2	92,5	90,6
Kerkrade	66.718	70.067	57.682	55.904	55.956	3.885	4.066	3.138	2.281	2.231	94,2	94,2	94,6	95,9	96,0
Maastricht- B'veld	89.799	83.012	77.359	77.000	81.863	3.706	3.747	3.079	4.925	3.433	95,9	95,5	96,0	93,6	95,8
Maastricht- Heugem	44.612	39.866	42.832	50.741	36.187	4.727	4.212	4.350	4.139	3.492	89,4	89,4	89,8	91,8	90,3
Maastricht- Limmel	122.410	129.342	131.697	122.443	124.197	9.139	9.306	9.553	7.187	9.185	92,5	92,8	92,7	94,1	92,6
Meijel	7.614	8.738	8.258	8.917	8.919	293	818	545	563	561	96,1	90,6	93,4	93,7	93,7
Panheel	36.143	35.580	35.172	38.787	40.253	3.821	5.121	3.103	3.335	3.978	89,4	85,6	91,2	91,4	90,1
Rimburg	48.664	53.205	44.484	43.472	46.263	2.541	3.558	2.951	2.198	2.473	94,8	93,3	93,4	94,9	94,7
Roermond	304.692	269.516	257.852	205.690	200.705	27.703	27.914	27.075	20.865	26.745	90,9	89,6	89,5	89,9	86,7
Simpelveld	12.616	12.828	11.990	8.636	9.844	1.118	1.270	1.535	926	840	91,1	90,1	87,2	89,3	91,5
Stein	32.346	33.385	33.331	31.171	31.759	3.113	3.792	2.694	2.086	4.308	90,4	88,6	91,9	93,3	86,4
Susteren	248.913	220.830	249.514	252.350	252.053	12.433	11.658	19.823	17.606	19.005	95,0	94,7	92,1	93,0	92,5
Venlo	297.125	305.858	321.168	332.068	310.278	24.205	23.060	24.558	33.503	26.477	91,9	92,5	92,4	89,9	91,5
Venray	67.817	60.579	62.332	66.034	65.021	5.352	4.717	4.650	5.092	3.708	92,1	92,2	92,5	92,3	94,3
Weert	136.720	132.001	126.061	116.152	112.316	10.525	9.143	11.909	15.862	11.428	92,3	93,1	90,6	86,3	89,8
Wijlre	57.665	60.080	62.050	51.236	49.471	3.550	5.434	4.574	3.980	3.372	93,8	91,0	92,6	92,2	93,2
Totaal (statistisch getoetst)	1.829.370	1.775.200	1.761.349	1.718.452	1.681.310	136.886	144.505	145.936	143.535	144.120	92,5	91,9	91,7	91,6	91,4
Totaal (alle meetresultaten)	1.876.652	1.851.746	1.827.666	1.767.536	1.764.119	136.886	144.505	145.936	143.535	144.120	92,7	92,2	92,0	91,9	91,8

Tabel 13

Ontvangen influent en biologisch gezuiverd water: gemiddelde vrachten (in kg/dag) vanaf 2014 t/m 2018:

Rwzi	CZV										BZV									
	Ontvangen influent					Biologisch gezuiverd water					Ontvangen influent					Biologisch gezuiverd water				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	5.192	4.810	4.001	4.949	4.611	395	600	291	328	321	1.877	2.025	1.609	1.990	1.905	44	78	33	44	42
Heerlen	3.116	2.690				148	129				986	1.032				16	14			
Hoensbroek	19.200	20.737	21.054	21.954	22.125	1.461	1.834	1.854	1.506	1.884	7.719	8.382	8.658	10.295	8.834	162	229	288	204	244
Kerkrade	7.556	8.097	6.614	6.192	6.390	420	441	334	242	233	3.248	3.348	2.726	2.593	2.704	37	78	37	31	25
Maastricht- B'veld	9.804	8.934	8.456	8.251	9.130	365	372	330	553	353	3.830	4.085	3.429	3.402	4.019	33	38	37	67	43
Maastricht- Heugem	4.447	3.818	4.236	5.122	3.272	345	337	344	291	274	1.942	1.606	1.762	2.116	1.463	38	42	44	39	26
Maastricht- Limmel	13.519	13.558	14.164	13.318	13.433	924	911	976	641	869	5.489	5.807	6.246	5.629	5.407	99	116	98	94	108
Meijel	800	914	926	939	1.044	28	65	53	55	60	356	426	425	415	452	3	9	6	8	8
Panheel	3.892	3.762	3.762	4.202	4.974	281	337	265	246	357	1.650	1.641	1.617	1.619	1.641	28	37	22	26	41
Rimburg	5.625	6.785	5.013	5.168	5.147	289	375	332	241	274	2.032	2.382	2.387	2.050	2.043	19	37	23	21	19
Roermond	34.508	31.534	30.449	22.405	22.604	2.563	2.602	2.490	2.065	2.502	10.540	10.800	9.828	8.830	8.105	219	228	233	185	269
Simpelveld	1.401	1.547	1.222	946	1.078	123	129	147	93	86	559	673	469	399	445	18	22	25	18	12
Stein	3.496	3.538	3.488	3.389	3.363	243	328	244	177	356	1.418	1.537	1.411	1.339	1.305	43	48	35	34	66
Susteren	28.269	25.541	28.816	29.958	30.275	1.239	1.242	1.947	1.860	1.936	10.745	11.420	11.388	12.140	11.776	112	142	286	242	288
Venlo	31.481	31.809	33.088	34.196	32.253	2.375	2.359	2.508	3.579	2.558	11.991	13.268	11.989	13.384	13.358	162	175	176	244	170
Venray	7.305	6.434	6.567	6.860	6.426	537	495	453	519	410	2.825	2.990	2.766	2.589	2.906	45	49	44	53	30
Weert	15.987	16.277	14.690	13.396	14.456	1.045	818	1.230	1.705	1.054	7.275	6.867	6.577	5.632	5.162	239	157	209	199	232
Wijlre	6.340	6.924	6.699	5.713	5.690	382	541	514	431	392	2.684	3.049	2.732	2.289	2.576	51	99	84	74	66
Totaal	201.937	197.708	193.245	186.958	186.271	13.163	13.916	14.312	14.532	13.919	77.166	81.340	76.019	76.711	74.101	1.367	1.599	1.680	1.583	1.689

Tabel 13-vervolg

Ontvangen influent en biologisch gezuiverd water: gemiddelde vrachten (in kg/dag) vanaf 2014 t/m 2018:

Rwzi	Kj-N										Totaal-N									
	Ontvangen influent					Biologisch gezuiverd water					Ontvangen influent					Biologisch gezuiverd water				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	522	531	463	526	561	49	74	30	37	37	525	518	465	532	572	69	141	53	65	79
Heerlen	263	258				16	11				264	260				145	122			
Hoensbroek	1.878	2.065	2.202	2.233	2.162	178	231	234	185	231	1.895	2.095	2.247	2.258	2.208	230	342	338	293	313
Kerkrade	625	654	516	504	513	36	37	30	22	22	626	655	518	507	517	42	49	40	30	32
Maastricht- B'veld	857	859	812	812	873	42	42	29	41	35	859	861	813	824	882	55	65	61	70	48
Maastricht- Heugem	543	553	582	592	518	80	65	67	72	55	565	575	619	613	543	99	86	102	103	73
Maastricht- Limmel	1.262	1.332	1.386	1.287	1.305	93	104	99	96	111	1.269	1.338	1.394	1.295	1.320	237	247	264	207	252
Meijel	81	87	89	96	92	4	13	6	6	5	81	87	89	97	93	8	21	10	12	10
Panheel	382	373	374	390	396	64	94	44	56	52	383	374	375	392	397	227	214	189	175	164
Rimburg	410	454	425	393	424	20	35	24	19	21	411	457	428	397	428	27	64	38	31	35
Roermond	2.601	2.343	2.137	1.955	1.936	349	347	341	233	330	2.607	2.351	2.014	1.976	1.975	486	498	484	388	484
Simpelveld	140	135	125	109	114	10	14	18	10	9	141	136	127	114	121	78	77	87	25	22
Stein	335	322	328	310	307	49	53	35	30	63	339	324	331	316	313	199	176	202	172	166
Susteren	2.117	2.016	2.123	2.120	2.186	137	118	223	171	200	2.127	2.031	2.148	2.141	2.232	246	266	385	316	333
Venlo	3.145	3.348	3.554	3.546	3.471	241	254	255	316	309	3.159	3.372	3.593	3.598	3.545	568	605	599	691	596
Venray	725	717	748	717	754	58	47	53	53	32	727	718	749	721	755	108	97	93	106	68
Weert	1.061	1.077	1.084	1.061	1.115	137	137	121	147	145	1.066	1.072	1.092	1.076	1.126	276	370	363	390	301
Wijre	507	540	593	451	415	33	60	37	36	25	512	547	600	458	426	256	282	329	155	98
Totaal	17.452	17.664	17.541	17.102	17.142	1.597	1.733	1.646	1.530	1.682	17.553	17.771	17.602	17.315	17.453	3.354	3.725	3.637	3.229	3.074

Tabel 13-vervolg

Ontvangen influent en biologisch gezuiverd water: gemiddelde vrachten (in kg/dag) vanaf 2014 t/m 2018:

Rwzi	Totaal-P										Hoeveelheid biologisch gezuiverd water				
	Ontvangen influent					Biologisch gezuiverd water					gemiddelde (m ³ /dag)				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	58	56	45	56	59	36	25	10	15	11	9.251	9.215	9.527	11.325	10.002
Heerlen	30	26				25	20				5.511	5.672			
Hoensbroek	202	205	208	242	242	93	94	22	26	22	61.310	63.576	74.225	72.504	61.622
Kerkrade	79	70	53	57	56	7	5	7	5	2	14.228	11.157	12.879	12.065	10.493
Maastricht- B'veld	94	89	81	88	96	15	18	17	18	16	14.351	14.564	14.826	15.003	13.546
Maastricht- Heugem	60	56	55	65	56	24	24	20	13	9	14.536	14.763	16.456	15.212	13.663
Maastricht- Limmel	144	153	144	155	142	37	25	31	20	20	35.153	29.772	32.606	29.952	27.761
Meijel	11	12	11	13	13	6	4	1	1	1	1.447	1.402	1.536	1.416	1.371
Panheel	44	39	38	48	50	39	33	26	34	35	6.701	7.430	7.155	7.041	6.562
Rimburg	50	59	48	52	59	2	4	5	5	4	9.639	9.419	10.210	9.276	8.466
Roermond	298	279	218	234	223	37	28	21	16	18	41.107	39.095	41.303	39.130	35.890
Simpelveld	16	14	13	12	13	15	2	3	2	1	3.268	3.666	3.880	3.551	3.159
Stein	36	32	33	33	34	3	4	2	3	6	7.476	7.802	8.340	7.637	6.933
Susteren	277	234	226	268	279	20	24	27	25	33	53.447	53.634	58.443	52.013	47.625
Venlo	459	481	469	532	494	66	40	25	27	14	63.684	65.124	68.904	67.119	60.737
Venray	88	80	73	83	91	5	6	3	4	2	15.840	15.336	17.761	15.803	14.667
Weert	116	109	105	120	128	41	32	39	41	23	20.695	20.367	22.970	21.965	19.706
Wijlre	61	64	63	53	55	6	7	7	6	4	13.607	15.576	17.811	12.865	11.006
Totaal	2.121	2.057	1.883	2.111	2.090	476	394	266	261	221	391.253	387.570	418.832	393.877	353.209

Tabel 14

Geloosde hoeveelheid biologisch gezuiverd water ($\text{in m}^3 \times 10^3 / \text{jaar}$) vanaf 2014 t/m 2018:

Rwzi	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	3.377	3.363	3.487	4.133	3.651
Heerlen	2.011	891			
Hoensbroek	22.378	23.205	27.166	26.391	22.492
Kerkrade	5.193	5.430	4.714	4.404	3.830
Maastricht- B'veld	5.238	5.316	5.426	5.476	4.944
Maastricht- Heugem	5.306	5.389	6.023	5.552	4.987
Maastricht- Limmel	12.831	10.867	11.934	10.933	10.133
Meijel	528	512	562	517	501
Panheel	2.446	2.712	2.619	2.570	2.395
Rimburg	3.518	3.429	3.737	3.386	3.090
Roermond	15.004	14.270	15.117	14.283	13.100
Simpelveld	1.193	1.338	1.420	1.296	1.153
Stein	2.729	2.848	3.044	2.788	2.531
Susteren	19.508	19.576	21.332	18.985	17.383
Venlo	23.245	23.770	25.219	24.498	22.169
Venray	5.782	5.598	6.501	5.768	5.353
Weert	7.492	7.434	8.407	8.017	7.193
Wijlre	4.967	5.685	6.519	4.696	4.017
Totaal	142.745	141.632	153.227	143.693	128.922

Tabel 15

Afvoer zuiveringsslib naar extern vanaf 2014 t/m 2018:

Rwzi	Afvoer (ton slib d.s./ jaar.)				
	2014	2015	2016	2017	2018
Hoensbroek	5.619	5.405	4.113	5.526	5.257
Maastricht- B'veld	173	213	471	1.318	1.144
Maastricht- Limmel	663	790	1.616	1.403	2.082
Roermond	1.382	1.485	1.396	1.478	2.079
Susteren ontwaterd	101	96	268	197	1.019
Susteren gedroogd	12.706	12.567	13.251	10.529	8.274
Venlo	5.229	4.819	4.893	4.817	5.147
Totaal	25.873	25.375	26.008	25.268	25.002

Tabel 16

Afvoer van zware metalen via het slib en het biologisch gezuiverd water vanaf 2014 t/m 2018 (in kg/jaar) :

Rwzi	Slib					Effluent					Totaal				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Gennep	1.225	1.376				220	590	323	373	385	1.444	1.966	323	373	385
Heerlen	462	515				121	130				583	645			
Hoensbroek	5.157	5.025	3.932	5.118	4.720	931	1.189	1.388	930	1.042	6.087	6.214	5.320	6.048	5.762
Kerkrade	759	751				170	259	111	237	146	929	1.009	111	237	146
Maastricht- B'veld	1.684	2.010	668	1.890	1.336	297	468	351	287	307	1.982	2.478	1.019	2.177	1.643
Maastricht- Heugem	2.039	1.652				252	162	157	140	118	2.291	1.814	157	140	118
Maastricht- Limmel	3.330	3.977	2.117	1.779	2.198	677	567	930	722	813	4.007	4.544	3.047	2.501	3.011
Meijel	147	206				25	33	22	45	97	171	239	22	45	97
Panheel	686	823				176	169	140	138	160	862	992	140	138	160
Rimburg	534	623				228	347	347	366	199	762	970	347	366	199
Roermond	3.778	7.260	1.773	1.760	2.084	1.536	3.430	2.361	1.866	2.018	5.314	10.689	4.134	3.626	4.102
Simpelveld	299	287				134	147	124	97	87	433	434	124	97	87
Stein	689	768				359	180	207	176	440	1.048	949	207	176	440
Susteren	3.931	3.940	18.445	13.254	10.999	913	962	865	1.463	996	4.845	4.902	19.310	14.717	11.995
Venlo	5.804	6.645	12.622	11.555	12.429	2.348	2.343	2.310	3.043	3.492	8.152	8.988	14.932	14.598	15.921
Venray	2.026	2.145				253	275	411	360	211	2.279	2.420	411	360	211
Weert	2.162	2.814				469	641	772	729	606	2.631	3.456	772	729	606
Wijlre	877	806				142	335	253	179	113	1.019	1.141	253	179	113
Totaal	35.587	41.624	39.557	35.356	33.766	9.252	12.227	11.072	11.151	11.229	44.840	53.851	50.629	46.507	44.995

Vanaf het jaar 2016 wordt de hoeveelheid afvoer zware metalen in het slib enkel nog gerapporteerd voor de rwzi's die slibafvoeren naar een externe verwerker. Daarmee wordt de totale afvoer van zware metalen en de locatie van herkomst beter inzichtelijk gemaakt.

Tabel 16 (vervolg)

Overzicht concentraties zware metalen in het slib en het biologisch gezuiverd water vanaf 2008 t/m 2018 (in mg/kg resp. µg/l) :

Jaar	Slib (mg/kg)									Effluent (µg/l)								
	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	som	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn	som
2008	4,58	2,15	57,0	271,6	0,82	55,5	185	1.062	1.639	1,06	0,05	2,53	7,19	0,03	14,14	2,06	74,56	101,62
2009	3,91	2,09	59,9	282,4	0,81	51,2	205	1.047	1.652	0,99	0,04	2,75	5,55	0,04	13,03	1,59	63,02	87,02
2010	3,59	2,06	50,7	268,8	0,56	45,4	179	1.019	1.569	1,23	0,03	2,55	4,87	0,04	7,76	1,13	56,01	73,64
2011	3,77	2,03	43,7	267,9	0,58	43,9	181	1.042	1.585	0,83	0,03	2,17	4,70	0,05	13,05	0,85	57,18	78,85
2012	3,71	2,03	51,5	271,6	0,70	41,5	181	1.400	1.952	0,68	0,02	2,20	4,79	0,03	6,41	0,79	73,10	88,03
2013	4,31	1,48	47,5	252,2	0,49	48,3	127	1.032	1.514	1,91	0,59	3,57	6,37	0,03	9,87	2,90	61,59	86,84
2014	5,00	0,66	36,4	213,7	0,47	36,6	92	846	1.231	1,52	0,33	2,88	4,97	0,02	18,35	3,04	49,03	80,15
2015	4,84	0,93	44,0	276,6	0,53	42,7	83	1.025	1.478	1,31	0,20	2,83	7,59	0,02	28,08	2,81	58,96	101,81
2016	5,50	1,10	62,1	280,2	0,60	51,6	85	1.035	1.521	1,77	0,02	1,75	3,10	0,01	18,09	1,00	59,71	85,45
2017	4,40	0,80	52,9	257,5	0,50	38,6	68	976	1.399	0,92	0,01	2,21	4,31	0,00	12,40	1,10	62,70	83,65
2018	5,00	0,80	53,0	251,0	0,50	51,0	63	925	1.349	2,00	0,00	3,28	4,13	0,03	16,14	1,74	61,13	88,45